

**«Қызылорда облысының Шиелі және Жанақорған аудандарында орналасқан
"Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің
жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер
туралы есеп» жобасыбойынша қоғамдық тыңдаулар хаттамасы**

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы: "Төменарық ауылдық округі әкімінің аппараты" КММ

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: Аймақтық қоршаған ортаны қорғау агенттігінің материалдарымен «Қызылорда облысының Шиелі және Жанақорған аудандарында орналасқан "Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасы.

(қаралатын жобалау құжаттардың толық, нақты атауы)

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы: ҚР ЭГТР министрлігі "Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы" ІІЖҚ РМК, Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы КММ

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: Қызылорда облысының Жанақорған ауданы, Төменарық ауылы.

Бірінші бөгеттің басталуы: Широта- 43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Бірінші бөгеттің соңы: Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Екінші бөгеттің басталуы: Широта-43°59'45.51"С; Долгота-66°49'51.57"В. 3 бөгет: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В

(көзделіп отырған қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Қызылорда облысының Жанақорған ауданы, Төменарық ауылы

(белгіленген көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)

6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: «РУ-6» ЖШС, БИН 060440002000, Қызылора облысы, Шиелі ауданы, Байтерек а.о., Бидайкөл а., Бидайкөл тоғайлы, 3, Тел: 8 (724 32) 7- 94 -05

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: «Шындау» ЖШС, БИН 061040005093, Атырау қ. Махамбета көш., 116Г, тел:8(7122) 31-59-59, e-mail.: info@shyndau.kz

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

8. Қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күн, уақыт, орын (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күн (күндер) және уақыт): 29.05.2025 ж. сағат 15.00 -де де Жанақорған ауданы, Төменарық ауылы, Аралбаев көш. 95 ғимаратында.Тіркеу қоғамдық тыңдау алдында 15 мин алдын-ала жүргізілді

(қатысушыларды тіркеу басталатын күн, уақыт, қоғамдық тыңдаулардың басталу және аяқталу уақыты, тыңдаулар өткізілетін орынның толық және нақты мекенжайы. Қоғамдық тыңдаулар ұзартылатын жағдайда барлық күндер көрсетіледі)

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. 1.2 қосымша

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

11. Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесі жолдармен таратылады:

1) <https://ndbecology.gov.kz/> бірыңғай экологиялық порталында;

2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында, [https:// www.gov.kz/memleket/entities/kyzylordatabigat/белсенділіктер/бағыттар? lang = kz](https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylordatabigat/belсенділіктер/бағыттар?lang=kz), күні

(ресми интернет -ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік - аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында: «Сыр Табиғаты» әлеуметтік -экологиялық газеті, 23.04.2025 ж.

(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну) «Қоғам ТВ» телеарнасы, 22.04.2025 ж.(5 -қосымша)

(теле немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың бейне және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда, де Жанақорған ауданы, Төменарық ауылы, Аралбаев көш. 95 бойынша 2 дана хабарландыру. Фотоматериалдар қоғамдық тыңдаулардың осы хаттамасына қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Қарсы емес 38 адам, қарсы - 0, қалыс қалған - 0

(хатшының таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

Қарсы емес 38 адам, қарсы - 0, қалыс қалды - 0

(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер: баяндама - Жүсіпова Г. «Шындау» ЖШС-ның өкілі

(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)

Тақырыбы - «Қызылорда облысының Шиелі және Жанакорған аудандарында орналасқан "Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасына баяндама - 2 бет.

(баяндама тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны)

Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

14. Мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына мүлде қатысы жоқ ескертулер мен ұсыныстар кестеге "қоғамдық тыңдаулардың тақырыбына қатысы жоқ" деген белгімен енгізіледі.

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: барлық қатысушылар ұсынылған материалдармен қанағаттанды.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар)

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Төмендегі Қоғамдық тыңдаулардың төрайымы:
А/Ә Әкімшілігінің бас маманы Бираулов Ә.
29.05.2025

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. ТОО "Шоңғар" жол Қоғамдық тыңдаулар хатшысы:
Жұл.Ф 29.05.2025

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

Қоғамдық тыңдаулардың алдында және барысында алынған ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

№ пп	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылған ұйымның атауы)	Пікірлер мен ұсыныстарға жауаптар (тегі, аты және әкесінің аты (бар болса) респондент, лауазымы, ұсынылған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған /алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
1	<p>1. Тұрғын: Не салайын деп жатырсыздар, нақты бізге түсіндіріп жиберіңізші.</p> <p>2. Тұрғын: Қазыбай деген жердің қай жеріне саласыздар?</p>	<p>РУ-6 ЖШС өкілі: Қарамұын кеніш орнының орналасқан жері картада сары сызықпен сызылған жерге. Дамба саламыз. Общий ұзындығы 14,6 км, биіктігі 2-2,5 м болады. Дамба салу себебі, промплощадкадағы су тасқыны кезінде, біздің кен орнында судың жайылуына қарсы салынып жатыр. Егер су жайылса зиянды заттар да суға кетеді. Қоршаған ортаны сақтау мақсатын дамба салып жатырмыз.</p>	алынып тасталған ескерту
2	<p>Тұрғын: Бізде су тасқынға қарсы бөгет бар еді, сол бөгетке қатысы бар ма? Бізде 7-8 қойшыларымыз бар, суды дариядан алады, жайылымына кедергісі бар ма? Тас, топырақ төгесіңдер. Қойшылардан бөгет қалай өтетінін сұрау керек. Сосын топырақты қай тас жолмен әкеледі? Қойшыларға барып дамба қай жерге салынады, қай жерде тегістеледі соны түсіндіріп өту керек.</p>	<p>РУ-6 ЖШС өкілі: Жоқ, ескі бөгетке қатысы жоқ. Картада көріп тұрғандай кеніш жұмыс істеп тұр, дамба қойып суды бөгеттейміз. Ол жаққа техника Шиелі территориясымен кіреді. Дамбаға топырақты Жаңақорғандағы карьерден тасиды. Бұл жерде Алеша деген қойшы бар. Сары сызықпен сол жаққа кетіп бара жатқан, дарияны айнала сол жерде жол бар тұғын Байкенжеге кететін. Сол жолды усилить етеміз, сол жолдың үстине түседі. Дамбаны солайын деп жатырмыз, қалған жері солайынан қалады. Су көтерілгенде биздің полигонға тимесін деп. Картадағы сол жақтағы ақ сызық жақта жол бар, сол дамба есебі 2,5 м биіктігі, ені 6 м, асты 12 метр. Қалған жағында жол жоқ болғасын мекемеден ақша бөлініп құрылыс жасаймыз. Техника бәрі сол Шиеліден өтеді. Төменарықпен техника жүрмейді. Юрист сұрақтарыңызды жазып алады, арі қарай арнайы кездесіп сөйлесеміз.</p>	алынып тасталған ескерту
3	<p>Тұрғын: Қашан бастайын деп жатырсыздар?</p>	<p>РУ-6 ЖШС өкілі: Бұл әлі жоба, құрылыс келесі жылы бастаймыз.</p>	алынып тасталған ескерту
4	<p>Тұрғын: Ағай дұрыс айтады, қойшылармен сөйлесу керек. Сіздер дамба соққаннан кейін, бері қарай Қазыбай жақат 5-6 қойшы бар, соларды жинауыңыз керек еді, соларға тікелей қатысты. Біз бергі жағында тұрған адамдармыз.</p>	<p>РУ-6 ЖШС өкілі: Жобада Төменарықтың территориясы болғасын жанында тұрғындарды жинаймыз, ал қойшылармен алда айтылғандай жиналыс жасап сөйлесеміз.</p>	алынып тасталған ескерту
5	<p>Қызылорда облысының экология департаменті, Қауменов Н.Ж. Неше адам қатысып отыр?</p>	<p>«Шындау» ЖШС өкілі: 25-26 адам</p>	алынып тасталған ескерту

Протокол общественных слушаний по проекту «Отчет о возможных воздействиях» к проекту «Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области»

1. Наименование местного исполнительного органа административно-территориальной единицы (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения) или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), на территории которого осуществляется деятельность, или на территорию которого будет оказано влияние: КГУ "Аппарат Акима сельского округа Томенарык" "

2. Предмет общественных слушаний: «Отчет о возможных воздействиях» к проекту «Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области»

(полное, точное наименование рассматриваемых проектных документов)

3. Наименование уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения) или аппарата акима соответствующей административно-территориальной единицы (сел, поселков, сельских округов), в адрес которого направлены документы, выносимые на общественные слушания: РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» при МЭПП РК, КГУ Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области,

4. Местонахождение намечаемой деятельности: Кызылординская область Жанакорганский район, с. Томенарык.

Начало первой дамбы: Широта- 43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Конец первой дамбы: Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Начало второй дамбы: Широта- 43°59'45.51"С; Долгота- 66°49'51.57"В. 3 дамба: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В

(полный, точный адрес, географические координаты территории участка намечаемой деятельности)

5. Наименование всех административно-территориальных единиц, затронутых возможным воздействием намечаемой деятельности: Кызылординская область Жанакорганский район, с. Томенарык

(перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности и на территории которых будут проведены общественные слушания)

6. Реквизиты и контактные данные Инициатора: ТОО «РУ-6», БИН 060440002000, Кызылординская область, Шиелийский район, с.о. Байтерек, с. Бидайколь, урочище Бидайколь, строение 3, Тел: 8 (724 32) 7- 94 -05.

(в том числе точное название, юридический и фактический адрес, БИН, телефоны, факсы, электронные почты, сайты)

7. Реквизиты и контактные данные составителей отчетов о возможных воздействиях, или внешних привлеченных экспертов по подготовке отчетов по стратегической экологической оценке, или разработчиков документации объектов государственной экологической экспертизы: ТОО «Шындау», г. Атырау ул. Махамбета, 116Г, БИН 061 040 005 093, тел: 8(7122) 31-59-59, e-mail.: info@shyndau.kz

(в том числе точное название, юридический и фактический адрес, БИН, телефоны, факсы, электронные почты, сайты)

8. Дата, время, место проведения общественных слушаний (дата(-ы) и время открытого собрания общественных слушаний): в 15:00 часов 29.05.2025 года по адресу

Жанакорганский район, с.Томенарык, ул. Аралбаева,95. Регистрация проводилась за 15 мин до общественных слушаний

(дата, время начала регистрации участников, время начала и окончание общественных слушаний, полный и точный адрес места проведения слушаний. В случае продления общественных слушаний указываются все даты)

9. Копия письма-запроса от Инициатора и копия письма-ответа местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы), о согласовании условий проведения общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний.

10. Регистрационный лист участников общественных слушаний прилагается к настоящему протоколу общественных слушаний.

11. Информация о проведении общественных слушаний распространена на казахском и русском языках следующими способами:

1) на Едином экологическом портале <https://ndbecology.gov.kz/>;

2) на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа (областей, городов республиканского значения, столицы) или официальном интернет-ресурсе государственного органа-разработчика Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области, <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>, дата

(наименование и ссылки на официальные интернет-ресурсы и даты публикации)

3) в средствах массовой информации, в том числе, не менее чем в одной газете, и посредством не менее чем одного теле- или радиоканала, распространяемых на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы), полностью или частично расположенных в пределах затрагиваемой территории, не позднее чем за двадцать рабочих дней до даты начала проведения общественных слушаний: общественно-экологическая газета «Сыр табигаты», 23.04.2025 год (Приложение 4)

(название, номер и дата публикации объявления в газете, с приложением сканированного объявления: сканированные титульная страница газеты и страница с объявлением о проведении общественных слушаний) Эфирная справка телеканал "Қоғам ТВ" от 22.04.2025 год (Приложение 5)

(название теле или радиоканала, дата объявления: электронный носитель с видео- и аудиозаписью объявления о проведении общественных слушаний на теле или радиоканале подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний)

4) в местах, доступных для заинтересованной общественности на территории соответствующих административно-территориальных единиц (областей, городов республиканского значения, столицы, районов, городов областного и районного значения, сел, поселков, сельских округов), в количестве 2 объявлений по адресам Жанакорганский района, с.Томенарык, ул. Аралбаева,95

Фотоматериалы прилагаются к настоящему протоколу общественных слушаний.

12. Решения участников общественных слушаний:

За 38 человек, против – 0, воздержались - 0

(о выборе секретаря. Указать количество участников общественных слушаний "за", "против", "воздержались")

За – 38 человек, против – 0, воздержались - 0

(об утверждении регламента. Указать количество участников общественных слушаний "за", "против", "воздержались") Общественные слушания считаются состоявшимися единогласно

13. Сведения о всех заслушанных докладах: доклад - Жусупова Г. Представитель ТОО «Шындау»

(фамилия, имя и отчество (при наличии) докладчика, должность, наименование представляемой организации) Тема - «Отчет о возможных воздействиях» к проекту

«Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области»- 2 страницы,

(тема доклада, количество страниц, слайдов, файлов, плакатов, чертежей)

Тексты докладов по документам, выносимым на общественные слушания, прилагаются к настоящему протоколу общественных слушаний.

14. Сводная таблица, которая является неотъемлемой частью протокола общественных слушаний, и содержит все замечания и предложения заинтересованных государственных органов и общественности, представленные в письменной форме в соответствии с пунктом 18 настоящих Правил или озвученные в ходе проведения общественных слушаний; ответы и комментарии Инициатора по каждому замечанию и предложению. Замечания и предложения, явно не имеющие связи с предметом общественных слушаний, вносятся в таблицу с отметкой "не имеют отношения к предмету общественных слушаний".

15. Мнение участников общественных слушаний о проекте и качестве рассматриваемых документов (с обоснованием), заслушанных докладов на предмет полноты и доступности их понимания, рекомендации по их улучшению: все участники удовлетворены предоставленными материалами

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование представляемой организации, мнения и рекомендации)

16. Обжалование протокола общественных слушаний возможно в судебном и досудебном порядке согласно Административному процедурно-процессуальному кодексу Республики Казахстан.

17. Председатель общественных слушаний:

Гомекарыяев Э.О. Инициаторов Бас маман Бегеулов О
29.05.2025.

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, дата)

18. Секретарь общественных слушаний:

ТОО "Ширекеру" Жамал Рысқалиева П. 20
29.05.2025г.

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, дата)

Сводная таблица замечаний и предложений, полученных до и во время проведения общественных слушаний

№ пп	Замечания и предложения участников (фамилия, имя и отчество (при наличии) участника, должность, наименование представляемой организации)	Ответы на замечания и предложения (фамилия, имя и отчество (при наличии) отвечающего, должность, наименование представляемой организации)	Примечание (снятое замечание или предложение, "не имеет отношения к предмету общественных слушаний")
1	<p>1. Житель: Что Вы собираетесь строить, объясните.</p> <p>2. Житель: Где будите строить возле Казыбай?</p>	<p>Представитель ТОО РУ-6: На карте место расположение месторождения Карамун обозначено желтой линией. Построим дамбу. Общая длина составит 14,6 км, высота 2-2,5 м. Причина строительства дамбы в промплощадке, во время паводков, в наше месторождении затапливается, строится против паводка. Если вода зальет месторождение, вредные вещества также попадают в воду. В целях сохранения окружающей среды мы строим дамбу.</p>	снятое замечание
2	<p>Житель: У нас была плотина против наводнений, имеет ли она какое-либо отношение к этой плотине? У нас 7-8 пастухов, воду забирают с дарьи, есть ли у них преграда на пастбище? Камень, грунт будите сыпать. Вы должны спросить пастухов, как будет проходить плотина. А потом по какому шоссе везут грунт? Нужно подойти к пастухам и объяснить, где будет построена плотина, где она будет выровнена.</p>	<p>Представитель ТОО РУ-6: Нет, не имеет отношения к старой плотине. Как видно на карте, рудник работает, ставим дамбу против паводков. Техника будет заезжать с территории Шиели. Грунт на плотину транспортируют из карьера с Жанакоргана. Здесь есть пастух по имени Алеша. По желтой линии налево вокруг дарьи была дорога к Байкенже. Усилим эту же дорогу. Мы собираемся растянуть дамбу, и остальная часть останется прежней. Чтобы вода при паводке не попала на полигон. На карте белая линия на левой стороне имеет дорогу, высота дамабы 2,5 м, ширина 6 м, 12 метров низ. В остальном дороги нет, деньги на строительство выделяет наше предприятие. Вся техника будет проходит через Шиели. По низкой цене техника не ходит. Юрист запишет Ваши вопросы, дальше встретимся и специально обсудим.</p>	снятое замечание
3	<p>Житель: Когда вы собираетесь начать?</p>	<p>Представитель ТОО РУ-6: Это еще проект, стройку начнем в следующем году.</p>	снятое замечание
4	<p>Житель: Он прав, надо поговорить с пастухами. Вы должны были собрать 5-6 пастухов из Казыбая, вы должны были собрать их. Мы - люди, живущие в другой стороне.</p>	<p>Представитель ТОО РУ-6: Согласно проекта объект находится на территории Томенарык, мы должны собрать жителей этого района, а с пастухами проводим совещания, как было сказано раньше.</p>	снятое замечание
5	<p>Департамент экологии Кызылординской области, Қауменов Н.Ж. Сколько людей участвуют?</p>	<p>Представитель ТОО "Шындау": 25-26 человек</p>	снятое замечание

Регистрационный лист участников общественных слушаний

№ п/п	Фамилия, имя, отчество (при его наличии) участника	Категория участника (представитель заинтересованной общественности, общественности, государственного органа, Инициатора)	Контактный номер телефона	Формат участия (очно или посредством конференцсвязи)	Подпись (в случае участия на открытом собрании)
1		3	4	5	6
1	Абдуллаев Руслан	муфтали	87052263971	келип катал	АК
2	Ахабей Балам	муфтали	87029108262	келип катал	АК
3	Нормиев муфтали	муфтали	87079249468	конференция	АК
4	Бухариев Жамал	муфтали	87753224209	келип катал	АК
5	Билалов Ахмеджан	муфтали	87751520257	конференция	АК
6	Ишкитбаев Каират	муфтали	84029325480	конференция	АК
7	Ишметбаева Анунар	муфтали	87783075620	конференция	АК
8	Исмаилов Мурат	муфтали	87472761935	конференция	АК
9	Исмаилов Сурхан	муфтали	87075982463	конференция	АК
10	Ирекеева Мурат	муфтали	8778944363	конференция	АК
11	Исмаилов Айдын	муфтали	87785546288	конференция	АК
12	Солтмухаммедов Мурат	муфтали	87713429243	конференция	АК
13	Исмаилов Мурат	муфтали	87754575949	конференция	АК
14	Абдиев Багдат	муфтали	87722938499	конференция	АК
15	Исмаилов Мурат	муфтали	8702897441	конференция	АК
16	Исмаилов Мурат	муфтали	87471443590	конференция	АК
17	Тоймиев Сураман	муфтали	8702808062	конференция	АК
18	Исмаилов Мурат	муфтали	87754063224	конференция	АК
19	Исмаилов Мурат	муфтали	87783853184	конференция	АК
20	Исмаилов Мурат	муфтали	87757827876	конференция	АК
21	Исмаилов Мурат	муфтали	87442574742	конференция	АК
22	Исмаилов Мурат	муфтали	87781544658	конференция	АК
23	Исмаилов Мурат	муфтали	87029325337	конференция	АК
24	Исмаилов Мурат	муфтали	87476761831	конференция	АК
25	Исмаилов Мурат	муфтали	87757678943	конференция	АК

26	Александр Туменица	неизвестно	87470404323	Кемин госпит.	Желт
27	Туманов Д.С.	ТОО "Рыб"	+7778 252 7674	оправка	олив
28	Кавецкий Г.А.	ТОО "Ры-6"	8775 456 3144	оправка	Кавецкий
29	Мухоморов А.С.	ТОО "Ры-6"	8775 420 1120	оправка	К
30	Кавецкий Д.Д.	ТОО "Ры-6"	8701 313 5068	оправка	оправка
31	Маврацкая Д.	ТОО "Умугай"	8701 462 2896	оправка	Кавецкий
32	Мухоморова П.	ТОО "Умугай"	8708 155 3675	оправка	Желт
33	Мухоморова А.А.	ТОО "Умугай"		оправка	Желт
34	Сухоморова А.А.	ТОО "Умугай"		оправка	Желт
35	Сухоморова Р.С.	ТОО "Умугай"		оправка	Желт
36	Сухоморова А.А.	ТОО "Умугай"		оправка	Желт
37	Кочеткова А.	ГПП "МТ Кочетков"		оправка	Желт
38	Кочетков М.	Дир. гос. Кочетков		оправка	Желт

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 25491843001, Дата: 18/04/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Проведение оценки воздействия на окружающую среду (в том числе сопровождаемой оценкой трансграничных воздействий)

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: Кызылординская область, Жанакорганский район, Томенарыкский с.о., с.Томенарык

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Кызылординская область, Жанакорганский район, Томенарыкский с.о., с.Томенарык, ул.Аралбаева 95, 29/05/2025 15:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Сыр табиғаты; Коғам ТВ

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Кызылординская область, Жанакорганский район, Томенарыкский с.о., с.Томенарык, ул.Аралбаева 95

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
Товарищество с ограниченной ответственностью "РУ-6" (БИН: 060440002000), +7(724)-327-94-05, zakmetova@ru6.kazatomprom.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 25491843001, Дата: 21/04/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №25491843001, от 18/04/2025 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области, в предлагаемую Вами 29/05/2025 15:00, Кызылординская область, Жанакорганский район, Томенарькский с.о., с.Томенарык, ул.Аралбаева 95(дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

Товарищество с ограниченной ответственностью "РУ-6" (БИН: 060440002000), +7(724)-327-94-05, zakhmetova@ru6.kazatomprom.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

СЫР ТАБИГАТЫ

ҚОҒАМДЫҚ - ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ГАЗЕТ

ОБЩЕСТВЕННО - ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

2013 жылдан бастап шығады ● Апта сайын жарық көреді ● E-mail: syr.tabigaty@gmail.com ● www.syrtabigaty.kz

МЕМЛЕКЕТТІК ОРМАН ҚОРЫНЫҢ 5,6 МЛН ГА АУМАҒЫ ӨРТТІ ЕРТЕ АНЫҚТАУ ЖҮЙЕСІМЕН ҚАМТЫЛМАҚ

«2025 ЖЫЛҒЫ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІК МАУСЫМЫНА ДАЙЫНДЫҚ ШАРАЛАРЫ»

Көктем мезгілінің келуімен өрт қауіпі жоғары кезең басталады. Бұл маусым еліміздің оңтүстік және батыс өңірлерінде 26 наурыздан, солтүстік және орталық өңірлерде 7 сәуірден, ал шығыста 14 сәуірден басталады.

2025 жылдың басынан бастап еліміздің мемлекеттік орман қоры аумағында жалпы ауданы 4831 га болатын 32 орман өрті

тіркелді, олардың пайда болуының негізгі себептері - дала өрті мен құрғақ найзағай.

Айта кету керек, орман өрттерін жою олардың уақытылы анықталуына байланысты, ал орман өрттерін анықтау мен жоюдың тиімді әдісі - ормандарды авиациялық қорғау.

Сондай-ақ, орман өрттерін ерте анықтау жүйесін енгізу жалғасуда. Оны енгізу

нәтижесінде «Ертіс орманы» резерватының аумағында бір өрттің орташа ауданы 2023 жылғы 11,6 гектардан 2024 жылы 0,1 гектарға дейін төмендеді.

Биыл аталмыш жүйе «Семей орманы» резерваты мен 23 орман шаруашылығында орнатылады. Жыл соңына қарай орман өртін ерте анықтау жүйесімен 5,6 млн. гектар мемлекеттік орман қоры қамтылатын болады. Сонымен қатар, орман өрттерінің алдын алу бойынша:

- 11 мың км көлемінде минералданған жолақтар мен өртке қарсы үзілістер жасау;
- қолданыстағы ұзақтығы 310 мың км минералды жолақтарға күтім жасау;
- Көктемгі кезеңде дала өрттерінің орман қорына өтуін болдырмау мақсатында 15 мың км көлеміндегі аумақта құраған шөптерді өртеу жоспарланған.

Жыл басынан бері ЭТРМ мекемелеріне 136 шағын орман өрт сөндіру кешені мен 60 трактор жеткізілді. Маусым айының соңына дейін қалған 166 өрт сөндіру машинасы, 27 шағын орман өрт сөндіру кешені және 15 трактор жеткізіледі деп күтілуде.

Жыл соңына дейін әкімдіктердің орман шаруашылықтарына 186 өрт сөндіру машинасын, 186 шағын орман өрт сөндіру кешенін және 247 трактор сатып алу жоспарланған.

Осы шаралар еліміздегі өрт қауіпі жоғары 11 өңірде орман шаруашылығы мекемелерін 100% қарақандыруға мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар Министрлігі, www.gov.kz материалдар бойынша.

12+ №14(492)
сәуір
23 апреля 2025
april
Сәрсенбі • Среда • Wednesday

КАК КЛИМАТ ВЛИЯЕТ НА МИГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ КАЗАХСТАНА?

ЧИТАЙТЕ НА 2-Й СТРАНИЦЕ

ЖАРА, ПРОЗЫ, СМОГ И ПЫЛЬЦА УСИЛИВАЮТ СЕЗОННУЮ АЛЛЕРГИЮ ПО ВСЕМУ МИРУ

ЧИТАЙТЕ НА 3-Й СТРАНИЦЕ

КОРИЦА ПРОТИВ ГРИБКОВ И НАСЕКОМЫХ: ПРОСТОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ САДОВОДОВ

ЧИТАЙТЕ НА 8-Й СТРАНИЦЕ

ДОЛЯ ЧИСТОЙ ЭНЕРГИИ В МИРОВОМ ЭЛЕКТРОСНАБЖЕНИИ ПРЕВЫСИЛА 40%

На начало текущего года установленная мощность возобновляемых источников энергии (ВИЭ) в Казахстане достигла 3 тыс. МВт - на 5,7% больше, чем годом ранее. Для сравнения: на конец 2023-го этот показатель составлял 2,9 тыс. МВт. Об этом передает агентство Kazinform со ссылкой на energiy.prom.kz.

Наибольшая доля установленной мощности пришлась на ветровые электростанции: 1,5 тыс. МВт - на 9% больше, чем на начало прошлого года. На втором месте оказались солнечные электростанции: 1,2 тыс. МВт, годовой прирост - на 1,7%. Далее следуют малые гидроэлектростанции (287,7 МВт) и биоэлектростанции (1,8 МВт).

За январь-декабрь 2024 года производство электроэнергии объектами ВИЭ достигло 7,6 млрд кВт·ч - на 13,6% больше по сравнению с аналогичным периодом 2023-го. Доля ВИЭ в общем объеме выработки электроэнергии

составила 6,43%, против 5,92% годом ранее.

Основной объем генерации среди объектов ВИЭ традиционно обеспечили ветровые электростанции: 4,5 млрд кВт·ч - сразу на 18% больше в годовом выражении. Второе место заняли солнечные электростанции с показателем в 1,9 млрд кВт·ч и приростом на 1,9%.

Производство электроэнергии малыми гидроэлектростанциями достигло 1,2 млрд кВт·ч, увеличившись на 18,4%. Выработка электроэнергии биоэлектростанциями, напротив, сократилась на 41,7%, до 1,6 млн кВт·ч. Развитие электроэнергетики невозможно без инвестиций. За январь-февраль текущего года объем вложений в основной капитал в сфере производства электроэнергии в Казахстане составил 45,2 млрд тг - на 12,4% больше в стоимостном выражении по сравнению с аналогичным периодом 2024-го. В региональном разрезе

наибольшие объемы инвестиций пришлось на Кызылординскую, Павлодарскую области и область Жетысу.

Больше всего средств было направлено в сегмент тепловых электростанций: 30,3 млрд тг - немного меньше, чем годом ранее (30,9 млрд тг). Второе же место заняли инвестиции в ветровые электростанции: 11 млрд тг. Далее идут капвложения в сегмент гидроэлектростанций: 2,4 млрд тг. В развитие солнечной энергетики инвестировали лишь 922,9 млн тг.

Согласно данным Our World in Data, в среднем по миру на долю электроэнергии, вырабатываемой за счет ВИЭ, в 2023 году пришлось 30,2%. В Азии этот показатель составил 24,7%, в странах СНГ - 17,7%.

В Казахстане доля электроэнергии, полученной за счет ВИЭ, по итогам анализа, достигла 12,76%. Сразу сделаем важное замечание: в этом рейтинге аналитики учитывали гидроэнергетику в целом, а не только малые ГЭС, поэтому данные значительно отличаются от казахстанской статистики.

У РК средний результат среди стран СНГ. Выше Казахстана (зачастую в основном как раз за счет гидроэнергетики) в рейтинге расположились Таджикистан (89,37%), Кыргызстан (85,92%), Армения (26,57%), Украина (19,74%) и Россия (17,57%), ниже - Молдова (9,68%), Узбекистан (9,38%), Азербайджан (6,86%), Беларусь (2,71%) и Туркменистан (0,03%).

В глобальном рейтинге по доле электроэнергии, вырабатываемой за счет ВИЭ, Казахстан занял 145-е место из 195. Лидерами рейтинга с показателем в 100% стали Албания, Бутан, Центральноафриканская Республика, Демократическая Республика Конго, Лесото, Непал и Парагвай. Последнее место досталось Туркменистану.

По материалам Р.Дусумова, inform.kz, фото: Kazinform.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ	Ср., 23 апреля 2025	Чт., 24 апреля 2025	Пт., 25 апреля 2025	Сб., 26 апреля 2025	Вс., 27 апреля 2025	Пн., 28 апреля 2025	Вт., 29 апреля 2025
Кызылорда Источник: gismeteo.kz Долгосрочный прогноз погоды является ориентировочным и отражает только характер изменения погоды.	Ясно +29°C 2 м/с СВ +13°C 52% влажн. 755 мм рт.ст.	Ясно +29°C 3 м/с В +15°C 55% влажн. 753 мм рт.ст.	Малооблачно +30°C 4 м/с ЮВ +16°C 50% влажн. 749 мм рт.ст.	Малооблачно +34°C 5 м/с Ю +19°C 34% влажн. 745 мм рт.ст.	Ясно +30°C 6 м/с З +21°C 48% влажн. 746 мм рт.ст.	Малооблачно +34°C 7 м/с З +16°C 43% влажн. 751 мм рт.ст.	Ясно +20°C 6 м/с З +10°C 37% влажн. 760 мм рт.ст.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖАНУАРЛАРЫН ӘКЕТУДІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2025 жылғы 4 сәуірдегі № 100 және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің м.а. 2025 жылғы 7 сәуірдегі № 155 бірлескен бұйрығы, Қазақстан Республикасының Әділет Министрінің 2025 жылғы 8 сәуірде № 35958 болып тіркелді "Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабы 1-тармағының және 11) тармақшасына 22-бабының 2-тармағына, "Сауда қызметін реттеу туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 17-бабы 1-тармағына, "Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен ратификацияланған Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың 29-бабына, сондай-ақ көрсетілген Шартқа 7-қосымшасының 10-бөліміне сәйкес Қазақстан Республикасының аумағынан ірі кара малдың аналық басын (Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметі бірінші тауар номенклатурасының коды 0102) және ұсақ малдың аналық басын (Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметі бірінші тауар номенклатурасының коды 0104) әкетуге алты ай мерзімге тыйым салу енгізілген.

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

О НЕКОТОРЫХ ВОПРОСАХ ВЫВОЗА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ЖИВОТНЫХ

В соответствии с совместным приказом Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 4 апреля 2025 года № 100 и и.о. Министра финансов Республики Казахстан от 7 апреля 2025 года № 155. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 8 апреля 2025 года № 35958 В соответствии с пунктом подпунктом 11) 1 статьи 6 и статьи пунктом 2 22 Закона Республики Казахстан "О национальной безопасности Республики Казахстан", пунктом 1 статьи 17 Закона Республики Казахстан "О регулировании торговой деятельности", статьей 29 Договора о Евразийском экономическом союзе, ратифицированного Законом Республики Казахстан "О ратификации Договора о Евразийском экономическом союзе", а также разделом 10 приложения 7 к указанному Договору введен запрет сроком на шесть месяцев на вывоз с территории Республики Казахстан маточного поголовья крупного рогатого скота (код единой товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности Евразийского экономического союза 0102) и маточного поголовья мелкого рогатого скота (код единой товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности Евразийского экономического союза 0104).

Департамент государственных
доходов по Кызылординской области.

БАҚЫЛАУ КАССА МАШИНАСЫН ҚОЛДАНУ КЕЗІНДЕГІ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы төмендегіні хабарлайды.

Қазақстан Республикасы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» Кодексінің 166-бабына сәйкес, қолма-қол ақшалай есеп айырысулар арқылы өз қызметтерін жүзеге асыратын барлық салық төлеушілер бақылау касса машиналарын қолдануға міндетті.

Бақылау касса машиналарын қолдану кезінде мынадай талаптар қойылады:

1. Ақшалай есеп айырысулармен байланысты қызмет басталғанға дейін бақылау касса машинасын салық органында есепке қою қажет.

2. Әрбір тауар, жұмыс, көрсетілетін қызмет үшін төленген сомаға бақылау касса машинасының чегін беру қажет.

Салық кодексінің 166-бабының 6-тармағында БКМ чегінің деректемелері, оның ішінде тауардың, жұмыстың, көрсетілетін қызметтің (бұдан әрі – ТЖК) атауы туралы ақпарат бекітілген.

Осыған орай, барлық қолма-қол ақшалай есеп айырысулар арқылы өз қызметтерін жүзеге асыратын салық төлеушілер бақылау касса машинасының түбіртегі тауар атауымен басу керектігін ескертеді.

Егерде, жоғарыдағы талаптарды сақтамай деректерді тіркеу және (немесе) беру функциясы бар бақылау касса машиналарын тіркемеген жағдайда, сонымен қатар сатып алушыға бақылау касса машинасының чегін бермеген жағдайда Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінің 284 бабына сәйкес жауапкершілік көзделетінін ескертеді.

Г.ЖАКСЫБАЕВА,
Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік
кірістер Басқармасының бас маманы.

Комитет по миграции Минтруда провел исследование последних климатических изменений и установил их взаимосвязь с миграционными процессами в Казахстане, передает корреспондент агентства Kazinform.

Исследовательская работа была проведена совместно с Международной организацией по миграции на основе данных Минэкологии и МЧС.

В современном мире климатические изменения становятся одним из серьезных факторов, влияющих на мобильность населения. Повышение глобальной температуры, учащение экстремальных погодных явлений, деградация земель и нехватка водных ресурсов вынуждают людей переселяться в поисках безопасных условий для жизни.

Климатическая миграция затрагивает как развивающиеся страны, где изменение климата особенно остро сказывается на сельском хозяйстве и инфраструктуре, так и развитые государства, сталкивающиеся с новыми вызовами, связанными с приемом и интеграцией мигрантов. В то же время единого международного термина, который бы использовался для описания лиц, перемещающихся по причинам, связанным с окружающей средой, не существует, то есть понятия «климатический» или «экологический» мигрант как такового нет. Вопрос адаптации к этим процессам требует комплексного подхода, включающего международное сотрудничество, устойчивое развитие и инновационные решения в области экологии и управления ресурсами, - отмечает председатель Комитета по миграции МСТЗН РК Асет Шонов.

Конкретно на территории Казахстана климатическими факторами, которые могут оказывать влияние на миграционную сферу, можно считать рост температуры, изменения осадков и сезонные аномалии.

Так, средняя температура в нашей стране продолжает повышаться. С 1960-х годов каждое последующее десятилетие было теплее предыдущего. Последние годы стали рекордными: средняя температура в 2019-2023 годы превысила климатическую норму на 1,02 °C, а 2023 год стал самым теплым за всю историю наблюдений. Аномалии температуры в отдельных регионах достигали 2,7 °C. Средняя скорость потепления с 1976 по 2023 годы составляет 0,36 °C за десятилетие.

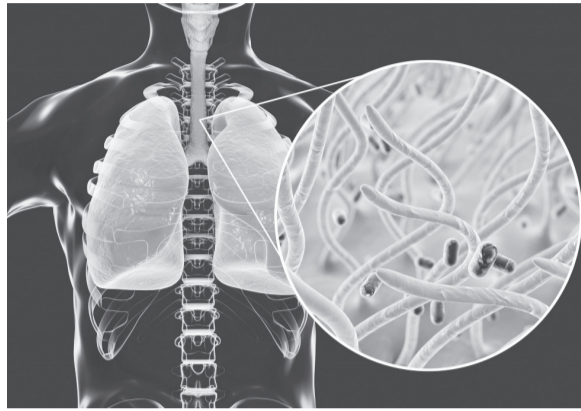
Весна и лето 2023 года были экстремально теплыми, особенно в западных и юго-западных регионах страны. Осень оказалась самой теплой за всю историю наблюдений, а зима 2022/2023 годов была относительно холодной, особенно в горных районах Южного Казахстана. Дефицит осадков весной и летом усугубил ситуацию, а осень принесла рекордные дожди.

Количество осадков в Казахстане варьируется. В последние 40 лет не наблюдается стабильной тенденции, а периоды избыточного увлажнения сменяются засушливыми годами. В 2023 году на большей части страны осадки выпали в пределах нормы или выше нее, однако южные регионы столкнулись с серьезной засухой. При этом уже осенью был зафиксирован рекордный уровень осадков - 163,1% от нормы.

КӨКЖӨТЕЛ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Көкжөтел - бұл көбінесе балаларда байқалатын және белгілі бір клиникалық көрінісі мен белгілері бар инфекциялық ауру. Көкжөтелдің ерекшелігі - тыныс алу функциясының бұзылуы және аурудың дамуы кезінде тыныс алу жолдарының шырышты қабаттарының зақымдануы.

Жиі асқынулар екі жасқа дейінгі балалар мен қарт адамдарға анағұрлым тән. Алайда, кез келген жаста ауру әл-ауқатты едәуір нашарлатуы мүмкін, сондықтан көкжөтел белгілері мен

инфекцияны жұқтырудың алдын алу әдістерін білу маңызды. Көкжөтелдің белгілері жоғары тыныс жолдарының бактериялық инфекциясына ұқсас:

- дене қызуының +38°C-қа дейін көтерілуі, қалтырау;
- әлсіздік, бұлшықеттердің «сырқырауы», бас ауруы;
- мұрын жолдарынан ағу, мұрынның бітелуі, құрғақ жөтел, шырышты қабықтың ісінуі.

Қоздырғыштың берілуі инфекция жұқтырған адаммен тығыз байланыста болған кезде ауа-тамшылы жолмен жүзеді. Ауру адам аурудың айқын сатысы басталғаннан кейін 30 күн ішінде алғашқы патологиялық көріністерден инфекцияны тарата алады. Жөтелдің қарқындылығы сияқты белгі биологиялық сұйықтықтағы (сілекей, шырышты қақырық) қоздырғыштың таралу дәрежесімен байланысты.

Көкжөтелге қарсы негізгі алдын алу шарасы вакцинация болып табылады. Қазақстан Республикасының Ұлттық егу күнтізбесіне сәйкес балаларға еке егу бір мезгілде тиісінше 5-6 аурудан: дифтериядан, сіреспеде, көкжөтелден, полиомиелиттен, В типті гемофильді инфекциядан және В гепатитінен қорғайтын құрамында АБКДС бар бес және алты компонентті құрама вакциналарды қолдана отырып жүргізіледі. Көкжөтелден барынша қорғау үшін балаларға 5 еке алу қажет, оның ішінде 2 айдан бастап 1 ай аралығымен 3 еке, содан кейін бірінші ревакцинация бір жарым жаста, екінші ревакцинация 6 жаста жүргізіледі.

Балаңызды имундауды кешіктірмеңіз! Оның денсаулығы - сіздің қолыңызда!

Жанқорған аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасы.

ЕУАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚТА ТАУАРЛАРДЫҢ ИМПОРТЫ КЕЗІНДЕ ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫН ЕСЕПТЕУ ЖӘНЕ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

"Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдері туралы" Кодексінің 456-бабының талаптарына сәйкес Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына тауарлардың, оның ішінде алыс-беріс шикізатын қайта өңдеу өнімдері болып табылатын тауарлардың импорты кезінде салық төлеуші орналасқан (тұрғылықты) жеріндегі салық органына тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы, оның ішінде лизинг шарттары (келісімшарттары) бойынша өтінішті, егер осы тармақта өзгеше белгіленбесе, салықтық кезеңнен кейінгі айдың 20-ынан кешіктірмей қағаз жеткізгіште және электрондық нысанда не электрондық нысанда ғана ұсынуға міндетті делінген. Осыған сәйкес, 328.00 үлгідегі импортталған тауарлар бойынша өтінішті «Салық төлеушінің кабинеті» арқылы электронды цифрлық қолтаңбамен (ЭЦП) тапсырады және 105115 КБК есептелінген салық сомасы төленеді. (бірінші 105115 КБК әкелген тауардың құнынан 12% ҚҚС төленіп СЕН 328.00 тапсыру қажет сол ретте автоматты түрде қабылданады)

Осы ретте, жыл басынан Басқарма тарапынан импорт тауарларын әкелген 13 салық төлеушіге хабарлама қалыптастырылып, оның 7 хабарламасы орындалды, қазіргі таңда қалған орындалмаған 4 салық төлеушіге жолданған хабарлама бойынша орындалу мерзімі бар. Қалған 2 салық төлеушіге қалыптастырылған хабарламалар бойынша банк есеп шоттары бұғатталып жатыр, тұрғылықты мекен-жайына бару жұмыстары атқарылды. Хабарлама мерзімінде орындалмаған жағдайда, жеке есеп шоттар бағдарламамен бұғатталатынын ескертеміз.

Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінің 287 бабының 1 тармағына сәйкес Еуразиялық экономикалық одақта тауарларды экспорттау мен импорттау, жұмыстарды орындау, қызметтерді көрсету кезінде салық төлеушілердің Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген міндеттерді орындамауы, сондай-ақ тұлғалардың Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды орындамауы:

Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген мерзімде жанама салықтарды төлеу, толық төлеу не уақыттылы төлеу - жеке тұлғаларға - он айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде (39320 теңге, 10 күн ішінде төленген жағдайда 50% мөлшерінде, яғни 19660 теңге) шағын кәсіпкерлік субъектілеріне немесе коммерциялық емес ұйымдарға - отыз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде (117960 теңге, 10 күн ішінде төленген жағдайда 50% мөлшерінде, яғни 58980 теңге), орта кәсіпкерлік субъектілеріне - қырық айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде (157280 теңге, 10 күн ішінде төленген жағдайда 50% мөлшерінде, яғни 78640 теңге),

ірі кәсіпкерлік субъектілеріне елу айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде (196600 теңге, 10 күн ішінде төленген жағдайда 50% мөлшерінде, яғни 98300 теңге) айыппұл салуға әкеп соғады делінген.

Осыған сәйкес, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорт тауарларын әкелген, алайда, салық міндеттемесін мерзімінде орындамаған салық төлеушілер бойынша 9 салық төлеушіге әкімшілік құқық бұзушылық хабарлауымен айыппұл салынып, 16325,5 мың теңге өндірілді. Сонымен қатар, 8 салық төлеушіге әкімшілік құқық бұзушылық туралы қаулысымен «ескерту» берілді.

Жоғарыдағылардың негізінде, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумағынан Қазақстан Республикасының аумағына импорт тауарларын әкелген жағдайда, Қызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасының байланыс телефон 40-04-70 (ішкі номер 4209), +77477452750 немесе қолдау орталығы «1414» телефон номеріне хабарласып түсіндірме жұмыстары бойынша ақпарат алуларыңызға болатынын жеткіземіз.

Қызылорда қаласы бойынша
Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

КАК КЛИМАТ ВЛИЯЕТ НА МИГРАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ КАЗАХСТАНА?

В последние годы в Казахстане отмечается рост экстремальных погодных явлений. В 2023 году зафиксировано 203 стихийных метеорологических события - на 71 случай больше, чем в 2022 году. Чаще всего фиксируются сильные ветры, наводнения, ливни, метели и засухи.

Наибольшие повреждения инфраструктуры наблюдались в области Жетысу, Северо-Казахстанской, Жамбылской и Алматинской областях. В южных регионах ливни вызвали подтопления, а в горных районах участились сели.

Обострение климатических условий увеличивает риски для жизни и здоровья людей, а также приводит к экономическим потерям, вынуждая население покидать неблагоприятные регионы. Согласно отчету Всемирного банка, в ближайшие десятилетия число климатических мигрантов в мире может превысить 200 млн человек. В Центральной Азии внутренние климатические мигранты составят 2-2,4 млн человек из-за засух, нехватки воды и деградации земель.

- Основные потоки мигрантов направляются в северные регионы Казахстана, включая Астану и Караганду, тогда как

южные области будут страдать от ухудшения условий для сельского хозяйства. В 2020 году в Казахстане зафиксировано 32 тыс. случаев переселения из-за экологических бедствий. Миграция становится стратегией адаптации, особенно для домохозяйств с низкими доходами, - отмечает Асет Шонов.

Основными целями стратегических документов в области охраны окружающей среды названы сокращение выбросов загрязняющих веществ и парниковых газов, адаптация к изменениям климата и переход к низкоуглеродному развитию. Однако вопросы миграции в этих документах не рассматриваются напрямую.

Министерство по чрезвычайным ситуациям Казахстана сотрудничает с ООН для повышения устойчивости к бедствиям в Центральной Азии. В стране пересмотрена система государственного управления в этой сфере, разработаны комплексные планы, включающие экологические и инфраструктурные аспекты. Кроме того, принят новый Экологический кодекс, а также разрабатывается законопроект по управлению водными ресурсами. Казахстан активно внедряет комплексные меры по снижению риска бедствий в условиях изменения климата.

Вместе с тем, для устранения неблагоприятных факторов, усилённых изменением климата, которые могут стать одной из причин переселения части населения, страны Центральной Азии проводят совместную работу, определенную в рамках «Алматинского процесса». Это региональная консультативная платформа по вопросам защиты беженцев и международной миграции, которая способствует постоянному диалогу и обмену информацией.

- Климатическая миграция становится все более значимой проблемой для Казахстана и всего мира. В условиях глобального меняющегося климата адаптация населения к его изменениям требует комплексных мер, включающих эффективное управление ресурсами, защиту инфраструктуры и международное сотрудничество. Казахстан уже предпринимает шаги для минимизации последствий климатических изменений, но развитие стратегий адаптации и устойчивости остается ключевым вызовом ближайших десятилетий, - заключает председатель Комитета по миграции.

Ранее Глава государства заявил о климатических угрозах для Центральной Азии, а глава Минэкологии РК Ерлан Нысанбаев подчеркнул, что проблемы изменения климата более эффективно решать в масштабе целых регионов.

По материалам Н.Акопян, inform.kz,
фото: Kazinform, Freepik, CQ Russia, Pixabay.

ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ДЕМАЛЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ КЕЗІНДЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Жаз мезгілі келісімен, балалардың демалысын ұйымдастырып, түрлі сауықтыру ұйымдарына жіберіп жатамыз. Жазғы сауықтыру ұйымдары санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес болғанда ғана балалар мен жасөспірімдердің сауықтырылуы және демалуы тиімді болады. Дәрігерлер мен орта медициналық қызметкерлерге әрбір баланың денсаулығына және балалардың жазғы демалысының күн тәртібін дұрыс ұйымдастыруына үлкен жауапкершілік жүктеледі.

Балаларды сауықтыру ұйымдарын ашу алдында кенеге қарсы өңдеуді және кеміргіштерге қарсы күрес бойынша іс-шараларды уақытылы ұйымдастыру және жүргізу қажет.

Балаларды қабылдау денсаулық жағдайы туралы медициналық анықтама болған жағдайда жүзеге асырылады.

Балаларды сауықтыру ұйымдарының жұмысшылары медициналық тексеруден толық өтуі қажет.

Шомылу тәртібі.

Шомылуға арналған су бетінің шекарасы ашық түсті, жақсы көрінетін қалқитын белгілермен белгіленеді. Жағажайдың аумағында бірі-бірінен 40 м аспайтын қашықтықта қояқ жинауға арналған урналар орнатылады.

Жыл сайын жағажайда таза құм, малта тас себіледі. Адамдардың шомылуына арналған орындарда кім-кешек жууға және жануарларды жуындыруға жол берілмейді. Бассейн суының тазалығын, шомылушылар мен қызметкерлердің жеке бас гигиенасы ережелерін сақтау қажет, бассейн суы рұқсат етілген жуу-тазалана

және залалсыздандыру құралдары қолданылып, уақытылы залалсыздандырылуы тиіс. Күн тәртібі балалардың жас ерекшелігіне байланысты құрылады. Балаларды сауықтыру ұйымдарында балалардың гигиеналық тәрбиесі медициналық және педагогикалық қызметкерлермен өткізіледі. Бұл жұмыстың ұйымдастырылуы санитарлық-ағарту жұмыстарынан және салауатты өмір сүру насихатынан құрылады және келесіні бағыттайды:

1) ұлы санырауқұлақтар, өсімдіктер, жидектер мен улану жағдайларының алдын алу;

2) балалар жарақатының алдын алу, қауіпсіз жағдайда бірінші көмек көрсету ережелері бойынша оқыту;

3) темекі шегудің, спирттік ішімдіктің, нашакорлықты пайдаланудың зияндығы туралы түсіндіру;

4) жеке бас гигиенасын сақтау, тері-мерез, ЖИТС ауруларының алдын алу сияқты тақырыптарды ұйымдастыру.

Қазақ «Ас - адамның арқауы» дейді. Расында да, дұрыс тамақтану әрі ас дайындаудағы тазалықты сақтау - адам денсаулығының кепілі. Әсіресе, жазғы мезгілде балалардың демалыс орындарында тазалық сақтау міндетті.

Жазғы демалыс мекемелерінің жұмысын бастамас бұрын олардың санитарлық жағдайын қалыпқа келтіру шаралары жүргізілуі тиіс. Ол үшін материалдық-техникалық базаны даындау, сумен қамту, көріз жүйелерін жақсарту, технологиялық және мұздатқыш қондырғыларының дұрыстығын қадағалау қажет. Бұл жұмыс ішек аурулары мен тамақтану уланудың алдын алады. Балаларды сапалы және қауіпсіз тамақпен қамтамасыз етуге жағдай жасалынуы тиіс. Лагерь қызметкерлерінің гигиеналық дайындықтары мен алдын ала медициналық тексеруден өтуі де бақылауда ұсталыуы қажет.

Ескертемі!

Инфекциялық және жаппай уланудың пайда болуын және таралуының алдын алу мақсатында майонез қосылған күрделі салат өнімдерін тамақ рационында болмауын қадағалау қажет. Жазғы сауықтыру мекемелерінде балалардың сапалы ауыз сумен қамтылуына, медициналық қызмет көрсетуіне, балалардың толық құнды, құнарлы тамақтануына мекеме басшылары және лагер жетекшілері жауапкершілікпен қарап, аса мән беруі керек.

Д.С.А.ЛИМОВА,
Қызылорда қалалық санитариялық-
эпидемиологиялық бақылау
Басқармасының санитариялық-гигиеналық
қадағалау бөлімінің бас маманы.
Ашық көздерден алынған фотосурет.

МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫ АРАСЫНДА СКОЛИОЗ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Сколиоз - бұл омыртқа деформацияланатын (қисық) тірек-қимыл жүйесінің ауруы. Мектеп оқушыларындағы тұрақтылықты бұзу - қазіргі замандағы ата-аналар үшін үлкен мәселе болып отыр. Балалар ересек адамдарға қарағанда партада және үстелде көп уақыт өткізеді. Бұл мектептегі сабақтар, үй тапсырмалары және компьютерде отырып ойындар ойнау. Пассивті жағдайда ұзақ уақыт отырғанда бұлшық еттердің және омыртқа сүйектерінің дұрыс дамуына әкеп соқтырады. Соның салдарының арқа қисаяды, денені тіке тұру жағдайы бұзылады. Сколиоз көптеген аурулар сияқты емделуден гөрі алдын алу оңай. Диагностды уақытылы қою және емдеуді

Ең қауіпті-қарқынды өсу кезеңдері, оларға 4 жастан 6 жасқа дейінгі және 10 жастан 14 жасқа дейінгі жас санаттары жатады. Сарапшылар жыныстық жетілу кезінде өте мұқият болуды ұсынады, өйткені бұл кезде омыртқа деформацияға ұшырайды (ұлдарда - 11-ден 14 жасқа дейін, қыздарда - 10-нан 13 жасқа дейін).

Бірақ бұл осы кезеңге дейін шамалы ауытқу расталған жағдайда ғана (10-нан аспайды). Омыртқа деформациясы дамуының алдын алу бойынша шараларды баланың ата-анасынан басқа ешкім артық жасай алмайды. Өз балаларын тұрақты түрде бақылауға тек ата-аналардың ғана мүмкіндігі бар.

Сколиоздың алдын алу және ата-аналарға арналған ұсыныстар:

-Баланы мүмкіндігінше бассейнге жазу керек, өйткені жүзу - сколиозды алдын алуда ең тиімді спорт түрі;
-әрқашан бала денесін дұрыс тіке ұстау тұру жағдайын, оның физикалық белсенділігін және қозғалу тәртібін бақылау;

-күнделікті таңертеңгі жаттығулар жасауға үйрету;
-балаға ұйықтау үшін ортопедиялық матрас сатып алу;
-оның жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру, яғни оқушының жұмыс орнын өзінің денсаулығы үшін ең қолайлы қауіпсіздікпен жабықталуы қажет (жазу барысында жарық көлеңке жасамау, дененің табиғи жағдайын сақтау үшін ыңғайлы отырғыш пен үстел);
-оқушылардың диванда отырып немесе жатып ноутбукпен жұмыс жасауына жол бермеу. Бұл сколиозға қарсы көрсетілгендердің бірі, өйткені бұл қалып мойынға өте зиянды;

-дұрыс тамақтануды қадағалау, оның ішінде жеткілікті мөлшерде майда еритін дәрумендер, кальций, фосфор, D және C дәрумендердің болуы.

Д.А.ЛИМОВА,
Қызылорда қалалық санитариялық-
эпидемиологиялық бақылау
Басқармасының санитариялық-
гигиеналық қадағалау бөлімінің бас маманы.

ЖАРА, ГРОЗЫ, СМОГ И ПЫЛЬЦА УСИЛИВАЮТ СЕЗОННУЮ АЛЛЕРГИЮ ПО ВСЕМУ МИРУ

Сезон сенной лихорадки в разных регионах Земли стал дольше, интенсивнее и опаснее. По данным международных исследований, на течение аллергии теперь влияет не только

её цветения уже удлинился на 25 дней, а к середине века объёмы пыльцы могут вырасти в 4 раза.

Серьёзную угрозу представляет так называемая «грозовая астма» - редкое, но смертельно опасное явление, когда гроза в разгар сезона пыльцы приводит к массовым приступам у аллергиков. Самый крупный случай зафиксирован в 2016 году в Мельбурне, где после шторма более 8500 человек обратились в больницы, девять из них погибли.

Учёные также указывают на прямую связь между городским загрязнением воздуха и усилением аллергенных свойств пыльцы. В загрязнённых районах пыльца берёзы, например, содержит значительно больше вещества Bet v1 - ключевого аллергена. При этом загрязнение разрушает естественные барьеры организма, делая слизистые оболочки более уязвимыми.

Согласно климатическим прогнозам, в будущем сезон аллергии будет начинаться раньше и становиться более тяжёлым. В некоторых регионах Европы его интенсивность может увеличиться на 60%. В то же время в Великобритании пока фиксируются лишь умеренные изменения, главным образом - рост количества пыльцы берёзы.

Эксперты подчеркивают, что аллергия становится глобальной проблемой здравоохранения, напрямую связанной с состоянием окружающей среды. «Климатическое изменение влияет на здоровье, и особенно - на аллергию. Но это также может стать изменением подхода к экологии и общественному здоровью», - отмечает профессор Клаудия Трайдл-Хоффманн из Университетской клиники Аутсбурга.

По материалам ecosphere.press, The Guardian, фото: ecosphere.press.

СУМЕН ЖӘНЕ ЖЫЛУМЕН ЖАБДЫҚТАУ ӘЛЕУМЕТТІК ТҰТЫНУ НОРМАЛАРЫ

Қазақстан Республикасы Мемлекет басшысының 2024 жылғы 2 қыркүйектегі «Әділ Қазақстан: заң және тәртіп, экономикалық өсу, қоғамдық оптимизм» жолдауында коммуналдық қызметтерді есептеу мен төлеуге жаңа тәсілді енгізу көзделіп отырған «көп тұтынасын - көп төлейсін» қағидаты бойынша коммуналдық ресурстарды тұтынушы нақты нормаларын енгізу тапсырылды.

Жоғарыда көрсетілген тапсырмаларды орындау шеңберінде ҚР Ұлттық экономика Министрлігі (бұдан әрі - Министрлік) тұтыну көлеміне қарай жылумен жабдықтау және сумен жабдықтау қызметтеріне жоғары тарифтерді белгілеуге бағытталған жеке тұлғалар үшін «тұтынушы әлеуметтік нормаларын» енгізуді көздейтін тарифтерді қалыптастыру қағидаларына (Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 19 қарашадағы № 90 бұйрығымен бекітілген, бұдан әрі - қағидалар) өзгерістер енгізді.

Осылайша, Қағидаларға сәйкес реттелетін сумен жабдықтау қызметтеріне бірінші топтың (тұрғындар) тарифі тұтыну көлеміне байланысты ұлғайту коэффициентін қолдана отырып, төрт деңгейлі тариф құру арқылы сараланады:

бірінші топ - халық үшін тариф деңгейінде айына 3 текше метрге дейін тұтынумен; екінші топ - тұтыну айына 3-тен 5 текше метрге дейін, сонымен қатар халық үшін тариф деңгейіне 20%;

үшінші топ - тұтыну айына 5-тен 10 текше метрге дейін, сонымен қатар халық үшін тариф деңгейіне 50%;

төртінші топ - тұтыну айына 10 текше метрден асып және есептеу аспаптары жоқ, сонымен қатар халық үшін тариф деңгейіне 100%.

Жылумен жабдықтау саласында тарифтерді саралау бір абонентке шаққандағы тұрғын үй алаңының шамасы бойынша жүзеге асырылады:

100 шаршы метрге дейін - бекітілген тариф қолданылады;

100-ден 200 шаршы метрге дейін - тариф бекітілгеннен 10% - га жоғары;

200 шаршы метрден астам - орташа босату тарифі қолданылады.

Осы нормаларды енгізу нәтижесінде қазіргі уақытта сумен жабдықтау және жылумен жабдықтау саласында 3 табиғи монополия субъектісіне тарифтердің деңгейі қайта қаралды, атап айтқанда:

«Қызылорда су жүйесі» МКК-на ҚҚС-сыз 1 текше метр үшін тарифтер

- халық үшін - 69,42 тенге;

- 3 м3 дейін реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынатын халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін - 69,42 тенге;

- 3 м3-тен 5 м3-ке дейін реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынатын халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін - 83,30 тенге;

- 5 м3-тен 10 м3-ке дейін реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынатын халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін - 104,13 тенге;

- 10 м3 жоғары реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынатын халық санатына жататын жеке тұлғалар және суды есепке алудың жеке аспаптары жоқ жеке тұлғалар үшін - 138,84 тенге.

«Теміржолсу-Қызылорда» ЖШС ҚҚС-сыз 1 Гкал үшін тарифтер

- халық үшін - 1989,59 тенге;

- жылытылатын аудан 100 м2 -ге дейін халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін тариф (Тхал.1) - 1989,59 тенге;

- жылытылатын аудан 100-ден астам және 200 м2-ге дейін халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін (Тхал.2) - 2188,55 тенге;

- жылытылатын аудан 200 м2 -ден астам халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін (Тхал.3) - 10869,33 тенге.

«Қазалы-Теміржолжылу» филиалы «Қызылордажылуэлектроталығы» МКК-на ҚҚС-сыз 1 Гкал үшін тарифтер

- халық үшін - 1899,21 тенге;

- жылытылатын аудан 100 м2 -ге дейін халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін тариф (Тхал.1) - 2279,08 тенге;

- жылытылатын аудан 100-ден астам және 200 м2-ге дейін халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін (Тхал.2) - 2506,99 тенге;

- жылытылатын аудан 200 м2 -ден астам халық санатына жататын жеке тұлғалар үшін (Тхал.3) - 12760,60 тенге.

Осылайша, тұрғындар коммуналдық қызметтерді кім және қанша тұтынатынына байланысты әр түрлі төлейді.

«Тұтынушы әлеуметтік нормаларын» енгізудің негізгі мақсаттары тұтынушыларды коммуналдық қызметтерді тұтыну нормаларының деңгейіне байланысты бекітілген сараланған тарифтер есебінен сумен жабдықтау және жылумен жабдықтау қызметтерін пайдалануға неғұрлым ұқыпты қарауға ынталандыру болып табылады.

Айта кету керек, субъектілер тұтыну көлеміне қарай пайдаланған тарифтерден қосымша алған табыс реттелетін қызмет бойынша жабдықтау мен желілерді жаңғыртуға, реконструкциялауға, сондай-ақ негізгі құралдарды (жабдықтарды) сатып алуға бағытталды, бұл өз кезегінде инженерлік инфрақұрылымның тозуын азайтуға қамтамасыз етеді және тиісінше ұсынылатын коммуналдық қызметтердің сапасы мен сенімділігін жақсартады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика Министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Қызылорда облысы бойынша Департаменті.

СОЦИАЛЬНЫЕ НОРМЫ ПОТРЕБЛЕНИЯ ВОДЫ И ТЕПЛА

В Послании Главы Государства Республики Казахстан «Справедливый Казахстан: закон и порядок, экономический рост, общественный оптимизм» от 2 сентября 2024 года поручено внедрить нормы потребления коммунальных ресурсов по принципу «больше потребляешь - больше платишь», где предполагается внедрение нового подхода к расчету и оплате коммунальных услуг. В рамках исполнения вышеуказанных поручений внесены изменения в Правила формирования тарифов (утвержденные приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 19 ноября 2019 года № 90, далее - Правила), предусматривающие введение «социальных норм потребления» для физических лиц, направленные на установление повышенных тарифов на услуги теплоснабжения и водоснабжения в зависимости от объема потребления.

Так, в соответствии с Правилами, тариф первой группы (население) на регулируемые услуги водоснабжения дифференцирован путем создания четырехуровневого тарифа с применением увеличивающегося коэффициента в зависимости от объема потребления:

первая группа - с потреблением до 3 кубометров в месяц на уровне тарифа для населения;

вторая группа - с потреблением от 3 до 5 кубометров в месяц плюс 20% к уровню тарифа для населения;

третья группа - с потреблением от 5 до 10 кубометров в месяц плюс 50% к уровню тарифа для населения;

четвертая группа - с потреблением свыше 10 кубометров в месяц и без приборов учета плюс 100% к уровню тарифа для населения.

В сфере теплоснабжения дифференциация тарифов осуществляется по величине площади жилья на одного абонента:

до 100 кв. м - применяется утверждённый тариф;

от 100 до 200 кв. м - тариф выше на 10% от утверждённого;

свыше 200 кв. м - будут применяться среднетарифный тариф.

В результате внедрения данных норм, в настоящее время в сфере водоснабжения и теплоснабжения пересмотрены уровни тарифов 3 субъектам естественных монополий, в частности

ГКП «Қызылорда су жүйесі» тариф за 1м3 без НДС

- для населения - 69,42 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения потребляющие регулируемые услуги до 3 м3 - 69,42 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения потребляющие регулируемые услуги от 3 м3 до 5 м3 - 83,30 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения потребляющие регулируемые услуги от 5 м3 до 10 м3 - 104,13 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения потребляющие регулируемые услуги свыше 10 м3 и физические лица, не имеющие индивидуальные приборы учета воды - 138,84 тенге.

ТОО «Теміржолсу-Қызыл-Орда» тариф за 1 Гкал без НДС

- для населения - 1989,59 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадью до 100 м2 - 1989,59 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадью от 100 до 200 м2 - 2188,55 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадь свыше 200 м2 - 10869,33 тенге.

Филиал «Қазалы-Теміржолжылу» ГКП «Қызылордаэлектроталығы» тариф за 1 Гкал без НДС

- для населения - 1899,21 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадью до 100 м2 - 2279,08 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадью от 100 до 200 м2 - 2506,99 тенге;

- для физических лиц, относящиеся к категории населения, отопляемая площадью свыше 200 м2 - 12760,60 тенге.

Таким образом, жители будут платить за коммунальные услуги по-разному, в зависимости от того, кто и сколько будет потреблять.

Главными целями введения «социальных норм потребления» являются стимулирование потребителей более бережно относиться к использованию услуг водоснабжения и теплоснабжения за счет утвержденных дифференцированных тарифов по объемам потребления коммунальных услуг.

Стоит отметить, что дополнительно полученный субъектами доход за счет применения тарифов по объемам потребления будет направлен на модернизацию, реконструкцию оборудования и сетей по регулируемой услуге, а также на приобретение основных средств (оборудования), что в свою очередь обеспечит снижение износа инженерной инфраструктуры и соответственно, улучшит качество и надежность предоставляемых коммунальных услуг.

Департамент Комитета по регулированию естественных монополий Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Кызылординской области.

СУДЫ ҮНЕМДІ ЖӘНЕ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ ЖОЛДАРЫ

Су - тіршілік ететін жалпы адамзат баласы мен табиғатқа ауадай қажет құбылыс. Себебі сусыз адам да, табиғат та, жан-жануарлар да өмір сүре алмайды. Сондықтан да, «Су - тіршілік көзі», - деп бекер айтылмаса керек-ті. Жер бетінің 70 пайызын су қабаты алып жатқанымен, тек соның 3 пайызы ғана тұщы суды құрайды.

Бүгінгі күні елімізде су ресурстарын сақтау мәселесі өте өзекті болып отыр. Елімізде экономика салаларының суға деген сұранысының артуы, оның үстіне тіршілік көзінің сарқылуын ескерсек, қазірден бастап суды үнемді пайдалануды қолға алуымыз қажет. Ол үшін келесідей қарапайым дүниелерді жасау арқылы суды үнемдей аламыз.

Ас үйде

• Ас үйде ыдыс-аяқты қолмен жуған кезде судың ағып кетуіне жол берменіз. Егер Сізге екі раковина болса, онда бір раковинаны жууға арналған сумен, ал екіншісін шаюға арналған сумен толтырып ыдыс жуыңыз.

• Жемістер мен көкөністерді ыдыс-аяқта жуыңыз. Содан кейін жемістер мен көкөністер жуылған суды өсімдіктерді суару үшін пайдалануға болады.

Үй шаруашылығында

• Үй шаруашылығында кір жуғыш машина мен ыдыс жуғышты тек толық жүктелген кезде қосыңыз.

• Егер ыдыс жуғыш машина болмаса, ыдыс-аяқты жуғыш затпен жуыңыз, содан кейін ағынды судың астында емес, басқа ыдыс-аяқта шайыңыз.

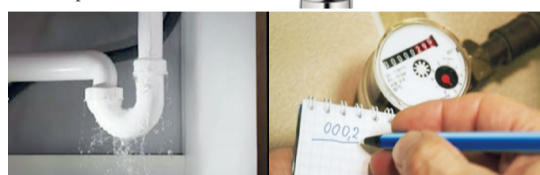

• Бір тұтқалы қранды орнатыңыз, оны бір қозғалыспен оңай қосуға және өшіруге болады, мұндай қранды ашу және жабу кезінде судың көп ағып кетуін болдырмауға көмектеседі.

• Құбырлардан судың ағып кетуін үнемі қадағалап отырыңыз және мүмкіндігінше оларды жойыңыз. Ол үшін су есептегішінің көрсеткіштерін бақылау жақсы, өйткені олар бірінші болып тұтынудың жоғарылағанын көрсетеді.

• Суды артық пайдаланбау үшін қрандарды қолданғаннан кейін мұқият және біркелкі жабыңыз.

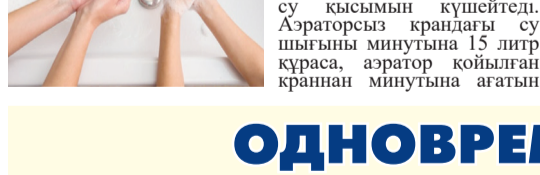
Жуынатын бөлмеде және дәретханада

• Ваннаға су толтырып суға түскеннен душ қабылдағанды жөн көріңіз. Себебі, ваннада суға түскенде Сіз 3 есе көп су жұмсайсыз. Ваннаны толтыру үшін кем дегенде 140 литр су қажет, ал душ минутына 10 литр су жұмсайды.

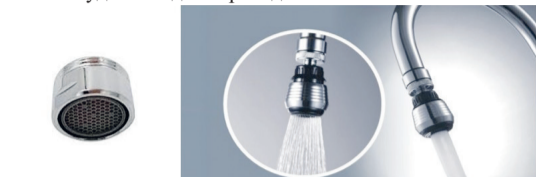
• Душта жуынуды бір-екі минутқа қысқарту арқылы Сіз күніне 12 литр су үнемдей аласыз!

• Тістеріңізді, қолыңызды, басыңызды жуғанда және қырынғанда шүмекті жабыңыз. Бұл арқылы Сіз күніне шамамен 40 литр су үнемдей аласыз.

• Қранға азратор орнатыңыз. Қран азраторы - бұл қранның «шүмекіне» бекітілетін шағын құрылғы. Ол қрандағы суды ауамен байытып, соның арқасында су қысымын күшейтеді. Азраторсыз қрандағы су шығыны минутына 15 литр құраса, азратор қойылған қраннан минутына ағатын

су бар болғаны 6-7 литрді құрайды. Осылайша қраннан ағатын суды 50% дейін үнемдей аласыз.

• Үйіңізге жаңадан унитаз орнатарда екі түймесі бар суды ағызатын жүйемен қамтамасыз етілген унитазды таңдаңыз. Ондағы үлкен түйме (толық жуу, 6-8 л) резервуардағы барлық суды ағызуда, ал шағын түйме (үнемді жуу, 2-4 л) резервуардағы жарты суын ағызуда арналған.

• Ал, егер де үйіңізге унитаз бір түймесі бар суды ағызатын жүйемен қамтамасыз етілген болса, онда унитаз резервуарына сумен толтырылған пластик бөтелкесін салып қойыңыз. Бұл әдіс әр жолы суды ағызудан кейін резервуарды толтыру үшін қажетті су мөлшерін азайтады. Сонымен қатар, дәретхананы қоқыс сияқты пайдаланбаңыз, оған қоқыс тастамаңыз.

Бақшада

• Егер Сіз таңертең немесе кешке, температура төмен болған кезде бақшаңызды суаратын болсаңыз, онда бұл булануды болдырмайды.

• Суару үшін мүмкіндігінше алдын-ала жиналған жаңбыр суын қолданыңыз.

• Жапырақтарын емес, өсімдік тамырларын суарыңыз. Жапырақтарды суару кезінде су тез буланып кетеді.

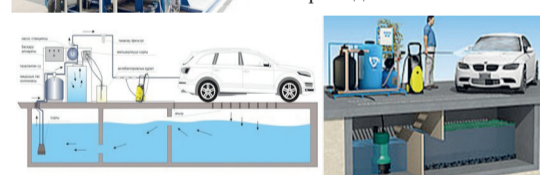
Ауыл шаруашылығында

• Ауыл шаруашылық дақылдарын өсіру кезінде тамшылатып суару және жаңбырлатып суару технологияларын қолданыңыз. Суарудың су үнемдеу технологияларын енгізу су шығынын азайтып, өнімділікті арттыруға мүмкіндік береді.

Өнеркәсіпте

• Өнеркәсіпте техникалық қажеттіліктерге суды пайдалану үшін айналмалы сумен жабдықтауды қолданыңыз. Айналмалы сумен жабдықтау жүйесі суды үнемдеуге және сулардың ластануына жол бермейді.

• Автокөлік жуу орындарында жергілікті тазалау қондырғыларын орнатыңыз. Жергілікті тазалау қондырғылары орталықтандырылған сумен жабдықтау көздерінен ауыз суды тұрақты қоспай және тұтынбай тазаланған суды автокөлік жууға қайта пайдалануға мүмкіндік береді.

Осы айтылған дүниелерді жасау арқылы Сіз, біріншіден, еліміздің су қорынын сарқылуын болдырмайсыз, екіншіден, суға кететін ақшаңызды үнемдейсіз. Судың да сұрауы бар екенін ұмытпайық!

Фариза Болатқызы МАДЕНОВА,
Су ресурстарын реттеу, қорғау және пайдалану жөніндегі Арал-Сырдария бассейндік инспекциясының бас маманы.

КӘМЕЛЕТ ЖАСЫНДАҒЫ НЕМЕСЕ 18 ЖАСҚА ЕНДІ ТОЛАТЫН ЖАС ОТАНДАСТАРЫМЫЗ "ҰЛТТЫҚ ҚОР - БАЛАЛАРҒА" БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН ҚАРАЖАТЫН ӨЗ БЕТІНШЕ ТЕКСЕРЕ АЛАДЫ

Кәмелет жасындағы немесе 18 жасқа 2025 жылы толатын азаматтар өздерінің нысаналы жинақтары (НЖ) туралы ақпаратты БЖЗҚ-ның не электрондық үкіметтің интернет-ресурстарындағы Жеке кабинетінен ешкімнің көмегінен, өз бетінше ала алады.

Осылайша, БЖЗҚ қазақстандық заңнамаға сәйкес олардың нысаналы жинақтау шоттарындағы (НЖШ) нысаналы жинақтың, соның ішінде ақша қалдықтары мен олардың қозғалысы туралы мәліметтердің құпия сақталуына кепілдік береді.

Естеріңізге сала кетейік, "Ұлттық қор - балаларға" бағдарламасы екінші жыл қатарынан жүзеге асырылуда. Ұлттық қордың инвестициялық кірісіндегі валюталық бөлігінің 50%-ы жыл сайын еліміздің азаматы болып есептелетін, 2006 жылы және одан кейін туған балаларға теңдей бөлініп

беріледі. Балаларға 18 жасқа дейін аударылған қаражат нысаналы талаптар деп аталады. Ата-аналар баласының есепшотына нысаналы талаптардың аударылғанын электрондық үкімет сайтындағы жеке кабинеттерінде немесе eGov Mobile уялы қосымшасынан көре алады. 2006-2007 жылдары туған, 2024-2025 жылдары 18 жасқа толған/толатын жас қазақстандықтардың нысаналы жинақтары БЖЗҚ-да ашылған нысаналы жинақтау шоттарына аударылды. Олар бұл қаражатты тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) білім алу ақысын төлеу үшін пайдалана алады.

Осы тақырып бойынша егжей-тегжейлі бейнетүсініктеме БЖЗҚ-ның YouTube-арнасында жарияланған. <https://youtube.com/shorts/XA7VJLZyY?si=KzcxH8QkEebGjhm>

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

СОВЕРШЕННОЛЕТНИЕ ИЛИ ДОСТИГАЮЩИЕ 18 ЛЕТ КАЗАХСТАНЦЫ ПРОВЕРЯЮТ СВОИ СРЕДСТВА В РАМКАХ ПРОГРАММЫ «НАЦФОНД - ДЕТЯМ» САМОСТОЯТЕЛЬНО

Совершеннолетние или достигающие 18 лет в 2025 году граждане самостоятельно получают информацию о своих целевых накоплениях (ЦН) в личном кабинете на интернет-ресурсах ЕНПФ либо электронного правительства. Таким образом ЕНПФ согласно казахстанскому законодательству гарантирует тайну ЦН, включая сведения об остатках и о движении денег на их целевых накопительных счетах (ЦНС).

Напомним, что программа «Национальный фонд - детям» реализуется уже второй год. 50 процентов валютной части инвестиционного дохода Национального фонда Республики Казахстан ежегодно распределяется между детьми-гражданами Казахстана, которые родились в 2006 году и позднее.

До 18 лет средства, перечисленные детям, называются целевыми требованиями и их начисление могут увидеть родители в своем личном кабинете на сайте электронного правительства или в мобильном приложении eGov Mobile. Юным казахстанцам, родившимся в 2006-2007 гг., достигшим/достигающим 18 лет в 2024-2025 гг., ЦН перечислены на ЦНС, открытые в ЕНПФ. Эти средства они могут использовать на улучшение жилищных условий и (или) оплаты образования.

Подробный видеокomentarий по теме - на YouTube-канале БЖЗҚ ЕНПФ. <https://youtube.com/shorts/RLuOvILUde?si=SFzx5LD-eLhskAzt>

Пресс-центр АО «ЕНПФ».

МЕМЛЕКЕТТІК КӨРСЕТІЛГЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ЖАЙ-КҮЙІ ТУРАЛЫ

Мемлекеттік көрсетілген қызметтер Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі санитариялық - эпидемиологиялық бақылау комитетінің Қызылорда облысындағы санитариялық - эпидемиологиялық бақылау Департаментінің Сырдария аудандық санитариялық - эпидемиологиялық бақылау Басқармасы "Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік қызметті қорытынды кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-336/2020 бұйрығына сәйкес қызмет көрсетеді. Құжаттарды қабылдау және мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесін беру: www.egov.kz (бұдан әрі - веб портал) арқылы жүзеге асырылады. Көрсетілген қызметті алушы веб портал арқылы жүргізілген кезде мемлекеттік көрсетілген қызмет нәтижесі туралы хабарлама «жеке кабинетіне» көрсетілген қызметті берушінің уәкілетті адамының электрондық цифрлық қолтаңбасымен (бұдан әрі - ЭЦҚ) куәландырылған электрондық құжат нысанында жіберіледі. Мемлекеттік қызмет жеке және заңды тұлғаларға тегін негізде көрсетіледі. Көрсетілген қызметті берушінің құжаттарды қарау және санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды берудің жалпы мерзімі:

"Эпидемиялық мәні жоғары объектінің халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігі туралы санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру" мемлекеттік көрсетілген қызметі он үш жұмыс күнін.

"Қоршаған ортаға зиянды заттар мен физикалық факторлардың жол берілетін шекті шығарындылары мен жол берілетін шекті төгінділері, санитариялық қорғау аймақтары мен санитариялық-қорғаныш аймақтары бойынша нормативтік құжаттама жобаларының, шикізат пен өнімнің жаңа түрлерінің халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігі туралы санитариялық-эпидемиологиялық қорытынды беру" берілгені-3, бас тартылғаны - 0.

Мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек кенті, Ғани Мұратбаев көшесі 103/2-үй. Байланыс телефоны: 8724-36-2-14-00.

Г.ТУСМАҒАНБЕТОВА,
Сырдария аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының бас маманы.

Новая система опирается на автоматизированные структуры управления, позволяющие заранее прогнозировать маршруты полетов, минимизировать риски нарушений правил эксплуатации полос и обеспечить более плавное и безопасное управление воздушным движением.

Такое нововведение будет первым в своем роде на территории Европы. Инициатива направлена на повышение качества обслуживания пассажиров, сокращение задержек и укрепление позиций аэропорта Стамбула как одного из ведущих авиационных хабов мира.

Ранее мы писали о том, что Стамбульский аэропорт с 2018 года по сегодняшний день принял более 317,7 млн пассажиров, став одной из крупнейших воздушных гаваней в мире по пассажирообороту.

Аэропорт подтвердил свой статус ключевого авиационного узла Европы, опередив ведущие хабы Лондона, Амстердама и Парижа.

По материалам А.Чукубаева, inform.kz, фото: www.sabah.com.tr.

ОДНОВРЕМЕННО ТРИ ВПП БУДУТ ИСПОЛЬЗОВАТЬСЯ В АЭРОПОРТУ СТАМБУЛА

Аэропорт Стамбула внедряет новаторскую систему одновременной эксплуатации трех ВПП, передает собственный корреспондент агентства Kazinform.

С 17 апреля в одном из крупнейших транспортных узлов Европы - аэропорту Стамбула начнет действовать уникальная система одновременной эксплуатации трех независимых взлетно-посадочных полос.

Благодаря внедрению данной технологии три воздушных судна смогут одновременно осуществлять взлеты и посадки на полностью независимые полосы, что обеспечит более эффективное использование ВПП, значительно ускорит движение воздушного транспорта и увеличит динамическую пропускную способность аэропорта.

ЭКОНОМЬ ВОДУ - СОХРАНЯЙ БУДУЩЕЕ!

Министерство водных ресурсов и ирригации, созданное в 2023 году, разрабатывает основные направления водной политики до 2030 года, проводит комплексную работу по модернизации водной инфраструктуры, внедрению водосберегающих технологий и подготовке специалистов водной сферы. Министерство уделяет особое внимание формированию в обществе культуры, направленной на бережное использование воды.

По инициативе Министерства водного хозяйства и ирригации в общеобразовательных школах страны были проведены «открытые уроки» на тему «Береги воду - сохраняй будущее», направленные на формирование культуры бережного отношения к водным ресурсам.

Главная цель открытого урока - повышение экологической грамотности подрастающего поколения, формирование навыков экономного использования воды.

Торжественное открытие мероприятия было организовано в школе имени Абая со специализированными классами для одаренных детей с обучением на трех языках, в которой приняли участие учащиеся

6-11 классов и учителя. Директор школы Уткелбаева Айгуль Алтынбековна отметила значение воды в природе и жизни человека. В мероприятии также приняли активное участие школы нескольких районов Кызылординской области с удаленным

подключением через платформу Zoom. Открытый урок проводится во всех областях Казахстана при поддержке Министерства водных ресурсов и ирригации РК, Министерства просвещения РК, местных управлений образования.

В ходе открытого урока Председатель комитета по регулированию, охране и использованию водных ресурсов министерства водных ресурсов и ирригации Республики Казахстан Нурымбетов Сейилбек Сергазиевич проинформировал учащихся о состоянии водных ресурсов в стране и предложил эффективные способы экономии воды. Также учащиеся посмотрели видеоролик «Дефицит воды - глобальная угроза» и приняли активное участие в разделе вопросов и ответов.

Арало-Сырдарьинская бассейновая инспекция по регулированию, охране и использованию водных ресурсов.

ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ - ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ

Адам тәнінің байлығын ештеңемен теңестіруге келмейтіндігін түсіндіріп, ерекше ой салады. Адам баласы күнделікті тіршілік барысында көптеген әр түрлі қозғалыстар жасайтыны белгілі. Ол әрине, өз кезегінде дененің кейбір мүшелерінің өсіп жетуіне оң әсерін тигізуге мүмкін. Дегенмен, мұндай қимыл-әрекеттер кейде кері әсерін де тигізеді. Айталық, үнемі бір бағытта жасалған қимыл-әрекеттен адамның бір мүшесі шаршап, организмнің қалыпты әрекетін өзгеріске ұшыратуы ықтимал. Сол себепті күнделікті орын алатын, бір ғана бағытта жүргізілетін дене қимыл-әрекеттерін дене тәрбиесінің құралы деп қабылдаған дұрыс емес.

Негізінде денені жүйелі түрде шынықтыру мен денсаулықты нығайту адамның ойын өсіріп, шығармашылық қабілетін арттырады. Организм шамасы келетін жаттығуды және дұрыс ұйымдастырылған жұмысты орындағанда ғана дамып, нығайтып жетіледі. Дене шынықтыру тәрбиесі адам денсаулығын сақтап және нығайтады, дененің дұрыс дамып қалыптасуына жеткізеді. Денені шынықтыру тәрбиесінің мақсаты - салауатты өмір сүру негіздерін білу және ұстану, өз еркімен дене шынықтыру және спортпен шұғылданып дағдыларын қалыптастыру, денсаулықты нығайту және дене шынықтыруды дұрыс дамытуға ықпал жасау болып табылады.

Жастардың дене-бітімінің дұрыс дамуы, денсаулығының нығаюы, жұмыс қабілетінің артуы сыртқы ортаның қолайсыз жағдайларына қарсы тұруға ықпал етеді.

Жақсы денсаулық - адамның еңбек және қоғамның іс-әрекетке жемісті қатысуының маңызды кепілі. Жас адамдардың денесі түрлі жаттығулар көмегімен ширап, дамиды. Сондықтан күш, жылдамдық, төзімділік, икемділік сияқты адам қабілетін дамыту оқушылардың қозғалтқыш тәжірибесін байытады, дене қозғалысын үйлестіреді.

Дене тәрбиесі саласында ырық, жеке гигиена, дене шынықтыру мәдениеті, туризм, спорт ерекше орын алады. Дене тәрбиесі ең басты күн тәртібін, яғни, еңбек, демалыс, тамақтану, ұйқы, бос уақыт ырғақтарын дұрыс ұйымдастыруды талап етеді. Күн тәртібін тиімді пайдалану балалардың ақыл-ойы мен дене құрылысының дұрыс дамуына, денсаулығын сақтауға көмектеседі.

Мейлінше, күн тәртібін бұзбау міндет. Тәртіп дегеніміз - демалыс, тамақтану, жеке гигиена және күн мен түннің пайдалы сәттерін маңызды, мазмұнды қолдану.

Дұрысында дененің дұрыс қалыптасуы үшін күнделікті жаттығуларды неден бастап, қалай аяқтау керек екендігін білген абзал. Адамның қимыл-әрекеті танертең ұйқыдан оянудан басталады. Қимыл қозғалыстың алғашқы бастамасы - танертеңгі бой жазу жаттығулары.

Ең әуелі жүруден бастаудың мәні қан айналу процесі мен ішкі мүшелерді тиісті жүктемеге даярлайды. 5-10 минут жүгіріп, одан кейін керіліп созылу жаттығуларын орындайды. Кеудені кері дем алу, иық, кеуде және белді қозғау жаттығуларын орындап, оларды біртіндеп күрделендіре береді. Осындай дене тәрбиесі жүйесінде

спортпен шұғылданып, болашақта жоғары көрсеткіштерге жету үшін табиғи орта қажет. Табиғи орта дегеніміз өзімізге жақсы таныс ауа, су және күн сәулесі. Мұндай табиғи ортаны жүйелі түрде пайдаланудың денсаулық үшін маңызы зор.

Сондай-ақ, әр түрлі аурулардың алдын алу үшін де организмді үнемі шынықтырып отыру қажет. Шынығудың арқасында организм қоршаған ортадағы температураның күрт өзгеруіне бейімделеі және организмнің жұқпаларға қарсылығын жоғарлатады.

Дененің саулығы - жаныңның саулығы екенін ұғынып, салауатты өмір салтын ұстанып, күнделікті спортпен шұғылданып жүрейік!

А.ИБРАШЕВ,
Кызылорда қалалық санитариялық -
эпидемиологиялық бақылау
Басқармасының Қызметті жоспарлау
және талдау бөлімінің бас маманы.

«БЖЗҚ» АҚ-ДАҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҚТАРЫНЫҢ КЕСТЕ БОЙЫНША ТӨЛЕМІ: ҚАЛАЙ ЕСЕПТЕЛЕДІ, ҚАЙДА ЖҮГІНУ КЕРЕК

Зейнетақы жинақтарының кесте бойынша төлеміне кімдер құқылы?

Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексіне сәйкес «БЖЗҚ» АҚ-дан (бұдан әрі - Қор, БЖЗҚ) белгіленген кесте бойынша ай сайынғы зейнетақы төлемдері зейнет жасына толған (ерлер - 63 жас, әйелдер-61 жас), сондай-ақ 1 немесе 2 топ мүгедектігі мерзімсіз уақытқа белгіленген, БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары бар адамдарға Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылады.

Кесте бойынша төлемдер қалай есептеледі?

Кесте бойынша берілетін төлемдер былай есептеледі: зейнетақы төлемін ала бастайтын алғашқы жылы зейнетақы жинақтарының сомасы зейнетақы жинақтарының 6,5% төлем мөлшерлемесіне көбейтіліп, 12-ге бөлінеді. Одан кейінгі жылдары ай сайынғы зейнетақы төлемінің мөлшері зейнетақы төлемдерін индекстеудің 5% мөлшерлемесіне ұлғайтып отырады. Бұл ретте БЖЗҚ-дан берілетін ай сайынғы зейнетақы төлемінің мөлшері республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген ең төменгі күнкөріс деңгейінің (бұдан әрі - ЕТК) кемінде 70% мөлшерінде жүзеге асырылады (2025 жылы ЕТК деңгейі - 46 228 теңге).

Мерзімсіз уақытқа белгіленген 1 немесе 2 топтағы мүгедектігі бар адамдар, сондай-ақ зиянды және қауіпті өндірістерде жұмыс істеп, зейнет жасына толған, олардың пайдасына жиынтығында кем дегенде алпыс ай міндетті қесіпті зейнетақы жарналары төленген адамдар сияқты белгілі бір санаттағы алушылар үшін Әдістемеді ай сайынғы зейнетақы төлемінің мөлшерін арттыратын түзету коэффициенттері көзделген. Жоғарыда көрсетілген шарттардың біреуінен артығын қанағаттандыратын адамдар үшін ең үлкен мәнге ие түзету коэффициенті қолданылады.

Егер БЖЗҚ-дан төлем жасалған күндегі зейнетақы жинақтарының сомасы республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына арналған белгіленген ең төменгі зейнетақының он екі еселенген мөлшерінен аспаса (2025 жылы 753 252 теңге = 62 771x12), төлем бір рет бірақ беріледі.

БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдерін алу үшін қайда және қашан жүгінуге болады?

БЖЗҚ-дан зейнет жасына толуға байланысты зейнетақы жарналарының міндетті түрлері есебінен зейнетақы төлемдерін тағайындау, сондай-ақ мемлекеттік бюджеттен базалық және ортақ зейнетақы тағайындау үшін алушылар тұрғылықты жері бойынша "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясына (ХҚКО) уақыттылы жүгінуге қажет. Мұны зейнет жасына толғанға дейінгі 10 күн бұрын жасау керек. Зейнетақы төлемдерінің барлық түрлері өтініш берілген күннен бастап жүргізіледі. Бұл ретте өтініш берілген күн болып, өтініштің және қажетті құжаттардың ХҚКО-да тіркелген күні есептеледі. Егер алушы зейнет жасына толғанға дейін, ертерек жүгінген болса - зейнет жасына толған күн өтініш берілген күн болып есептеледі. Әсіресе, бюджеттен төлемдер алу үшін уақыттылы жүгінген аса маңызды, себебі оны тағайындау үшін алушы ұсынған құжаттар негізінде еңбек өтілі тексеру қажет.

Бұған қоса, телефон нөмірлері egov мобильді азаматтар базасында тіркелген болашақ зейнеткерлерге (әлеуметті алушыларға) зейнет жасына толғанға дейін 2 ай қалғанда 1414 нөмірінен зейнетақы төлемдерін тағайындау жөніндегі қызметтерді алу үшін Мемлекеттік корпорацияның жақын жердегі бөлімшесіне уақыттылы жүгінуге мүмкіндігі туралы SMS-хабарлама жіберілетініне назар аударамыз. Онда egov.kz сайтындағы қажетті құжаттар тізіміне сілтеме беріледі. Яғни, мемлекеттік органдар зейнетақы төлемдерін белгіленген мерзімде ресімдеу үшін тиісті хабарламалар жібереді. Себебі, өткізіп алған кезең үшін төлемдер тағайындалмайды.

Сонымен қатар, БЖЗҚ-дан зейнетақы төлемдерін жүзеге асыру бойынша проактивті қызмет көрсету мақсатында зейнет жасына толған, Қорда зейнетақы жинақтары бар, бірақ төлем алуға өтініш білдірмеген тұлғалар бойынша БЖЗҚ Мемлекеттік корпорациямен бірлесіп, осындай азаматтарда жасына байланысты тағайындалған зейнетақы төлемдерінің және бюджет қаражаты есебінен мемлекеттік базалық зейнетақы төлемдерінің бар-жоқтығын жыл сайын салыстырып, тексеру жұмыстарын жүргізеді. Жыл сайынғы салыстыру нәтижелері бойынша бюджет қаражаты есебінен тағайындалған зейнетақы төлемдері бар адамдар анықталған кезде БЖЗҚ Мемлекеттік корпорациямен жасалған тиісті келісім шеңберінде оларға зейнетақы төлемдерін өтінішсіз-ақ аударылады.

Мерзімсіз уақытқа бірінші немесе екінші топтағы мүгедектіктің белгіленуіне байланысты төлем алу үшін БЖЗҚ бөлімшелеріне не электрондық цифрлық қолтаңбаны пайдаланып БЖЗҚ сайтындағы (epf.kz) немесе БЖЗҚ ұялы қосымшасындағы жеке кабинет арқылы жүгінуге қажет.

БЖЗҚ-да мерзімсіз белгіленген бірінші немесе екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар үшін барып көрсетілетін қызмет ұйымдастырылғанына назар аударыңыз. Бұл ретте алдын ала кенес беру, оның ішінде қызметтерді қашықтан, ешқандай шықпай-ақ алу мүмкіндігіне тексеру жүргізіледі.

Атап кеткен жөн, БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдері зейнетақы жинақтары таусылғанға дейін жүзеге асырылады.

epf.kz сайтындағы «Қызметтер - Зейнетақы төлемдері - Кесте бойынша төлемдер» бөлімінде зейнетақы төлемдері, оларды беру тәсіліне, оларды ресімдеуге қойылатын талаптарға, өтініш бланкілеріне және оларды толтыру ұлттарына, сенімхат үлгісіне байланысты қажетті құжаттардың тізбесі орналастырылған. «Онлайн қызметтер» бөлімінде БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдеріне жіберілетін құжаттарды алдын ала тексеру мүмкіндігі бар.

БЖЗҚ-ның кеңес беру қызметтерін мессенджерлер (+7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), epf.kz корпоративтік сайтынан, сондай-ақ, Instagram, Facebook, ВКонтакте, Twitter, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі БЖЗҚ-ның ресми парақшаларынан алуға болады.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

КАК МУСОР СТАЛ ГЛАВНОЙ УГРОЗОЙ ДЛЯ ОСВОЕНИЯ КОСМОСА?

Европейское космическое агентство (ЕКА) опубликовало ежегодный доклад о состоянии космической среды - и его выводы вызывают тревогу, передает агентство Kazinform.

Согласно докладу, количество мусора на орбите продолжает расти, увеличивая риски для действующих спутников и будущих миссий.

Что происходит на орбите?

С начала космической эры в 1957 году число объектов на орбите неуклонно увеличивается. По данным ЕКА, на сегодняшний день вокруг Земли вращается более 39 000 каталогизированных объектов, включая спутники, корпуса ракет и обломки. Но это лишь верхушка айсберга. Согласно моделям ЕКА, в космосе находится:

- 54 000 объектов размером более 10 см (включая около 9300 активных полезных грузов),
- 1,2 миллиона объектов размером от 1 до 10 см,
- 130 миллионов объектов размером от 1 мм до 1 см.

Особую угрозу представляют столкновения и взрывы старых спутников и корпусов ракет. Только в 2024 году произошло несколько крупных инцидентов, в результате которых образовались тысячи новых фрагментов. Так, 6 августа ступень ракеты массой 6 000 кг на низкой околоземной орбите распалась на 663 каталогизированных фрагмента - причиной названы «проблемы с двигательной установкой». А 19 октября спутник массой 2 946 кг на геостационарной орбите оставил после себя 1 104 отселяющиеся фрагмента мусора.

Это опасно, поскольку остается риск столкновений: даже маленький фрагмент может вывести спутник из строя. А цепная реакция таких столкновений - так называемый эффект Кesslera - может сделать низкую околоземную орбиту непригодной для использования. Кроме того, увеличение объема мусора усложняет новые запуски и повышает расходы на защиту космических аппаратов.

Как решают проблему?

Чтобы справиться с этой проблемой, ЕКА и другие космические агентства внедряют меры по сокращению мусора. По новым стандартам ЕКА, спутники должны покидать орбиту в течение пяти лет после завершения своей миссии - ранее этот срок составлял 25 лет. Все чаще ступени ракет и спутники целенаправленно выводятся с орбиты. Также разрабатываются технологии активного удаления мусора из космоса.

Если ситуация не улучшится, количество мусора будет расти даже без новых запусков. По прогнозам ЕКА, за следующие 100 лет может произойти до 800 катастрофических столкновений.

Даже в случае полного прекращения запусков на орбиту ожидается, что столкновения между уже существующими объектами космического мусора приведут к дальнейшему росту количества космического мусора в низкой околоземной орбите, - говорится в докладе.

По материалам М.Гумаровой, inform.kz, фото: Freepik.

ХАБАРЛАНДЫРУЛАР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

29.05.2025 жылы "РУ-6" ЖШС «Қызылорда облысының Шиелі және Жанақорған аудандарында орналасқан "Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасы бойынша ашық жиналыс форматында қоғамдық тыңдаулар өтеді:

1. Сағат 11.00-де Шиелі ауданы, Ақмая ауылы, Қунабаев көш. 58 ғимаратында
2. Сағат 15.00-де Жанақорған ауданы, Томенарық ауылы, Аралбаев көш. 95 ғимаратында

Учаскенің географиялық координаттары және әсер ету аумағының географиялық координаттары - Бірінші бөгеттің басталуы: Широта-43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Бірінші бөгеттің соңы: Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Екінші бөгеттің басталуы: Широта-43°59'45.51"С; Долгота- 66°49'51.57"В. 3 бөгет: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В

ZOOM платформасында бейнеконференция байланысы:
<https://us05web.zoom.us/j/8076626849?pwd=aHYuelBkbndJM2lnV0tDjdjZ3FwZD09&omn=89792238436>

Конференция идентификаторы: 807 662 6849. Коды: 8mfrXh
Бастамашы: «РУ-6» ЖШС, БИН 060440002000, Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Байтерек а.о., Бидайкөл а., Бидайкөл тоғайлы, 3, Тел: 8 (724 32) 7-94 -05

Әзірлеушілер: «Шындау» ЖШС, БИН 061040005093, Атырау қ. Махамбет а.о., 116Г, тел:8(7122) 31-59-59, e-mail: info@shyndau.kz

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=kz>

Жоспарланған шаралар туралы қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: info@shyndau.kz, 8(7122) 31-59-59. Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей мерзімде қабылданады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы бойынша экология департаменті, kyzylorda-ecoder@ecogeo.gov.kz, Қызылорда қ., Желтоқсан көшесі, 124, тел: 8-(7242)-23-00-19

ЖАО электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы, prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8-(7242)60-53-62

29.05.2025 года ТОО «РУ-6» проводит общественные слушания в формате открытого собрания по проекту «Отчет о возможных воздействиях» к проекту «Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калғандария на месторождении «Ожний Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанақорғанском районах Кызылординской области»:

1. В 11:00 часов по адресу Шиелинский район, с.Ақмая, ул. Қунабаева, 58.

2. В 15:00 часов по адресу Жанақорғанский района, с.Томенарық, ул. Аралбаева, 95.

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия - Начало первой дамбы: Широта-43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Конец первой дамбы: Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Начало второй дамбы: Широта-43°59'45.51"С; Долгота- 66°49'51.57"В. 3 дамба: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В.

Ссылка на видеоконференцию-связь на платформе ZOOM:
Подключиться к конференции Zoom
<https://us05web.zoom.us/j/8076626849?pwd=aHYuelBkbndJM2lnV0tDjdjZ3FwZD09&omn=89792238436>

Идентификатор конференции: 807 662 6849. Код доступа: 8mfrXh
Инициатор: ТОО «РУ-6», БИН 060440002000, Кызылординская область, Шиелинский район, с.о. Байтерек, с.Бидайкөл, урочище Бидайкөл, строение 3, Тел: 8 (724 32) 7-94 -05

Разработчики: ТОО «Шындау», г.Атырау ул. Махамбет, 116Г, БИН 061 040 005 093, тел:8(7122) 31-59-59, e-mail: info@shyndau.kz

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительную информацию о намеряемой деятельности: info@shyndau.kz, 8(7122) 31-59-59. Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

Электронный и почтовый адрес уполномоченного органа в области охраны окружающей среды: Департамент экологии по Кызылординской области: kyzylorda-ecoder@ecogeo.gov.kz, г.Кызылорда, улица Желтоқсан, №124, тел: 8-(7242)-23-00-19

Электронный и почтовый адрес МИО: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

"Қазгермұнай" БК" ЖШС-і 2025 жылдың 29 мамырында сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек кенті, Қонаев көшесі 8 мекен-жайында: Қоршаған ортаны қорғау (КОК) бойынша Бөлімдермен жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасын түзету 2025 жылға арналған құрылыс жобаларына, рұқсат етілген төгінділер нормативтерінің жобасы (ТНЖ), қалдықтарды басқару бағдарламасы (КББ), табиғатты қорғау іс-шараларының жоспары (ППМ), өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы (ЭББ) бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізетіндігін хабарлайды.

Онлайн қосылымға сілтеме: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXLoAIVzaVml8Aml0GgZ3SsYBO.1>

Жеке конференция идентификаторы: 546 061 9818

Кіру коды: 123456

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "Қазгермұнай" БК" ЖШС-і, ЖСН 940240000021, Қызылорда қаласы, Тасбөгет кенті, Амангелді көшесі, 100. Байланыс телефоны: тел: +7(777)7344254 Қожахметов А.М.

e-mail: akozhakhmetov@kgm.kz.

Жобаны әзірлеуші: «Сыр-Арал сараптама» ЖШС, ЖСН 101140013315 Қызылорда қаласы, Желтоқсан көшесі, 120, 8 (7242)230306, e-mail: sa-saraptama@mail.ru.

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ecportal.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Жоба туралы қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.87776629907.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының Табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы: prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, №1, тел: 8- (7242) -60-53-62.

ТОО «СП «Казгермұнай» сообщает, что 29 мая 2025 года в 10:00 по адресу: Кызылординская область, Сырдарьинский район, пос.Теренөзек, ул. Қонаева 8 проводятся общественные слушания в форме открытого собрания по проекту: Корректировка проекта нормативов допустимых выбросов (НДВ) с разделами по охране окружающей среды (РООС) по проектам строительства на 2025 год, проект Нормативов допустимых сбросов (НДС), программа управления отходами (ПУО), план природоохранных мероприятий (ППМ), программа производственного экологического контроля (ПЭК). Ссылка на онлайн подключение: <https://us04web.zoom.us/j/5460619818?pwd=4UWwXLoAIVzaVml8Aml0GgZ3SsYBO.1>

Идентификатор конференции: 546 061 9818.

Код доступа: 123456

Инициатор намеряемой деятельности:

ТОО СП «Казгермұнай» БИН 940240000021, г.Кызылорда, пос.Тасбөгет, ул.Амангелды, 100,

тел. +7(777)7344254, e-mail: akozhakhmetov@kgm.kz.

Разработчик проекта: ТОО «Сыр-Арал Сараптама», БИН 101140013315, г. Кызылорда, ул. Желтоқсан, 120, 8(7242)230306, e-mail: sa-saraptama@mail.ru.

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ecportal.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительные сведения о намеряемой деятельности: e-mail: sa-saraptama@mail.ru, тел.87776629907.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Сұлтан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62.

БЖЗҚ ТУРАЛЫ
ӨЗЕКТІ САУАЛДАР

Зейнетақы капиталыңызды ЕЗЖ есебінен қалай көбейтуге болады?

1) Ерікті зейнетақы жарналарын қалай аударсам болады? Оны жұмыс беруші аударма ала ма?

Ерікті зейнетақы жарналарын (ЕЗЖ) жеке және заңды тұлғалар аударма алады. Жеке тұлғалар қаражатты өз табысы есебінен жеке бас пайдасына және (немесе) жақындары үшін аударса, заңды тұлғалар өз қызметкерлерінің және (немесе) үшінші тұлғалардың пайдасына аударма алады.

Ерікті зейнетақы жарналарын екінші деңгейдегі банктер, сондай-ақ жұмыс берушіге өтініш беру арқылы аударуға болады. Өтініш негізінде қаражатты жұмыс беруші Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына (БЖЗҚ) көрсетілген тұлғаның пайдасына аударылады.

ЕЗЖ есепке алынатын жеке зейнетақы шотын (ЖЗШ) ашу үшін БЖЗҚ кеңсесіне барудың қажеті жоқ – шот алғашқы жарна түскен кезде автоматты түрде ашылады. ЕЗЖ есебі жүргізілетін ЖЗШ:

- агенттер ЕЗЖ аударған кезде ұсынатын жеке тұлғалардың тізімдері;

- жеке тұлға өзінің немесе үшінші тұлғаның пайдасына алғашқы жарна аударған кезде өтінішсіз ашылады.

2) Айтыңызшы, ерікті зейнетақы жарналары есебінен төлемдерді қашан және қалай алуға болады?

ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін зейнет жасына толғанға дейін – 50 жастан бастап алуға болады. Сонымен қатар, олар мүгедектігі бар адамдарға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдары мен Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты тұруға кеткен шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарға беріледі.

Ерікті зейнетақы жарналары есебінен төлемдер алуға өтінішті БЖЗҚ-ға тапсыру қажет. Өтініш беру тәсілдері: eprf.kz сайтындағы немесе ұялы қосымшадағы жеке кабинет арқылы, сондай-ақ БЖЗҚ-ның кез келген бөлімшесіне келіп жүзеге асыруға болады.

Барлық жарна түрлері есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасын eprf.kz сайтындағы жеке кабинетте 24/7 режимінде қадағалауға болады.

БЖЗҚ сайтында оларды БЖЗҚ-ға беру тәсіліне қарай қажетті құжаттардың тізбесі, оларды ресімдеуге қойылатын талаптар, сондай-ақ, өтініш бланкілері мен оларды толтыру үлгілері, сенімхат үлгісі орналастырылған. Сондай-ақ, БЖЗҚ-ның "Төлем құжаттарын алдын ала тексеру" электрондық қызметін пайдалана отырып, БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдерін ресімдеу үшін жіберілетін құжаттардың алдын ала тексеруге болады.

"БЖЗҚ" АҚ салымшының ерікті зейнетақы жарналарын (ЕЗЖ) аудару туралы уақытылы шешім қабылдауы оған зейнетақы капиталын едәуір толықтыруға және болашақта жоғары төлемдер алуға септігін тиісетіндігін еске салады.

3) Ерікті зейнетақы жарналары мұраға беріле ме?

Зейнетақы жинақтары, оның ішінде ерікті зейнетақы жарналары есебінен қалыптастырылған жинағы бар адам қайтыс болған жағдайда, оның зейнетақы жинағы Қазақстан заңнамасында белгіленген тәртіппен мұраға қалдырылады. Атап айтқанда, зейнетақы жинақтарын мұраға беру өсиет немесе заң бойынша жүзеге асырылады. Өсиет болмаған кезде немесе бүкіл мұраның тағдырын анықтай алмаған кезде, сондай-ақ, басқа жағдайларда мұрагерлік заң күшіне енеді.

4) Ерікті зейнетақы жарналарының артықшылығы неде?

Азаматтар ерікті зейнетақы жарналарын (ЕЗЖ) өз қалауы бойынша төлейді, олардың мөлшері мен кезеңділігін дербес белгілейді. ЕЗЖ есебінен зейнетақы төлемдерін алу тәртібін де алушы БЖЗҚ-ның зейнетақы ережелеріне сәйкес дербес айқындайды. Бұл жарналардың осы түрінің көп артықшылықтарының бірі ғана. Сондай-ақ, салық заңнамасында жеке тұлғаның ЕЗЖ-ны өз табысы есебінен төлеген кезде төленетін сомаға салық шегерімі көзделген.

Жұмыс берушілерге келетін болсақ, олар да салықтық жеңілдіктерге ие болады. Мәселен, жұмыс берушінің қызметкердің пайдасына аударған ЕЗЖ жеке тұлғаның табысы ретінде қарастырылмайды, жұмыс беруші үшін мұндай шығыстар корпоративтік табыс салығын есептеу кезінде шегеріледі. Яғни, бұл жағдайда жұмыс беруші салықтық жеңілдіктерге ие болады.

5) Ерікті зейнетақы жарналары инвестицияланады ма? Оларды инвестициялық портфельді басқарушыларға аударуға бола ма?

Ерікті зейнетақы жарналары да, міндетті зейнетақы жарналарының барлық түрлері сияқты инвестицияланып, салымшыларға табыс әкеледі. Зейнетақы активтерін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі басқарады. Десек те, салымшылар зейнетақы жинақтарын инвестициялық портфельді басқарушыларға (ИПБ) аударуға құқылы. Олар кірістілік пен тәуекелдің түрлі деңгейлеріне ие сан алуан инвестициялық стратегияларды ұсынады. Егер ИПБ-ға міндетті және міндетті кәсіптік зейнетақы жинақтарының 50% дейінгі мөлшерін аударуға рұқсат етілсе, ерікті зейнетақы жинақтарын толық көлемде сеніп тапсыруға болады.

Зейнетақы жинағының бір бөлігін ИПБ-ға аудару салымшының өтініші бойынша жүргізіледі. Оны Қор сайтындағы жеке кабинетте немесе БЖЗҚ-ның кез келген филиалында электрондық форматта беруге болады. Инвестициялау нәтижелері бойынша басқарушы компанияны өзгертуге болады, бірақ мұндай мүмкіндік жылына бір рет қана беріледі. Осылайша, зейнетақы активтерін басқаруға қатысу - ЕЗЖ-нің тағы бір артықшылығы.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

О ЗАЩИТЕ РАСТЕНИЙ ОТ ВРЕДИТЕЛЕЙ

В Кызылординской области широко распространены такие вредители, как калифорнийская щитовка и дынная муха, а также карантинные сорняки - осока и повилка. Об этом на брифинге в региональной Службе коммуникаций рассказал руководитель Кызылординской областной территориальной инспекции Комитета государственной инспекции в агропромышленном комплексе Мухтар Оразбаев.

По результатам проведенных исследований в 2025 году будет проведена обработка почвы на 97,5 га против дынной мухи, на 1750 га - против калифорнийской щитовки - 34,5 га против карантинных сорняков - 427,87 га.

Утвержден состав рабочей группы для организации и координации мероприятий по борьбе с вредными и особо опасными вредными организмами и карантинными объектами на территории области. Согласно дорожной карте, во время сезона будут мобилизованы четыре рабочие группы для организации и координации мероприятий по борьбе с саранчовыми вредителями по всему региону. В борьбе с саранчой в регионе будут задействованы 324 человека. В том числе 230 научных специалистов будут привлечены к сезонным работам за счет средств местного бюджета, - отметил спикер.

В настоящее время проводится весенний мониторинг зимующих личинок вредителя тли.

По материалам А.Жармановой, Kyzylorda-news.kz, фото из открытых источников.

В КЫЗЫЛОРДЕ ПРОШЛА
ЭКОАКЦИЯ
«ТАЗА ҚАЗАҚСТАН»

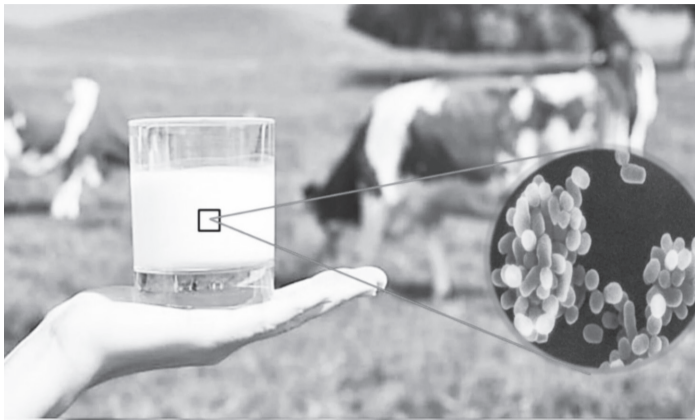
Жители Кызылординской области активно поддерживают экологическую акцию «Таза Қазақстан», реализуемую по инициативе Президента Касым-Жомарт Токаевым.

Вот и в минувшую субботу кызылординцы вышли на улицы областного центра для санитарной очистки и благоустройства родного города.

По информации акимата города, уборке территории приняли участие 1782 человека из 119 учреждений Кызылорды. Были очищены скверы, аллеи, дворы многоэтажных жилых домов. Всего собрано и вывезено 250 м3 мусора. Задействовано 42 единицы техники.

По материалам А.Жармановой, Kyzylorda-news.kz, фото: акимат Кызылорды.

БРУЦЕЛЛЕЗ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ ТУРАЛЫ

Бруцеллез - еңбекке деген қабілетті ұзақ уақытқа дейін жоғалтатын аса қауіпті ауру. Бруцеллез ауруы - жануар мен адамға ортақ жұқпалы дерттердің бірі. Бруцеллез тудырушы микробтар тобын бруцелла деп атайды. Бруцеллезбен барлық ауылшаруашылық малдары, соның ішінде әсіресе, қой, ешкі, ірі қара және шошқа түліктері көбірек ауырады. Бруцелла бактериясы суда - 3 айға дейін, мұз болып қатқан етте 10 айдан көп, сүтте 10-30 күн, топырақта 1,5-6 ай, брызна, май, сыр, айран өнімдерінде 10-3,4 ай, етте 12-47 күн, тұздалған теріде 2 ай, жүнде 2-3 ай сақталады. Бруцеллез қоздырғыштары ауру малдың етінен де, сүт өнімдерінен де жұға береді. Сондықтан сүтті тек қайнатылғаннан кейін ғана пайдалану қажет, шикі немесе шала піскен етті жеудің қатерлі екенін естен шығармау керек.

Ауру сырқаттың барлық мүшесіне зиянын тигізеді. Атап айтсақ, буындардың, жүрек-қан тамырларының, демалу және ас қорыту жүйелерінің, зәр шығару органдарының, орталық жүйке жүйесінің, лимфа түйіндерінің, көк бауырдың жұмысын нашарлатады, көз бен құлақтың көру және есту қабілеті төмендейді. Егер толық ем қабылданса, адамның мүгедек болып қалуы ықтимал.

Аурудың негізгі белгілері мыналар: дене қызуының ұзақ уақыт көтерілуі, қалтырап тону, бастың ауыруы, әсіресе, дененің түршігуі және қатты терлеу, әсіресе, түнге қарай бірнеше аптадан соң буындар ісініп, ауыра бастайды. Егерде осы айтылған белгілер сізді мазаласа, дәрігерлік көмекке жүгінгені дұрыс. Бруцеллез ауруының ең қатерлі, көп тараптын мәзілі көктемгі мал төлдету мен қой қырку кезеңі. Осы науқандар кезінде әсіресе, сақтық шараларын қатаң орындап, мал шаруашылығына араласатын адамдарды арнаулы киімдер мен резеңке қолғап, етік және тағы басқа керекті жабдықтармен қамтамасыз ету керек.

Жұмыстан кейін қолды бірнеше рет сабындап жуу, түсік түскен жерді арнаулы дорімен дезинфекциялау, қолдағы ұсақ жаракаттарды уақытында емдеп, қолға арнаулы қолғап киіп жұмыс істеу-осының бәрі адамның жеке басының бруцеллез ауруынан сақтану шаралары болып табылады.

- Аурудың жұғуының алдын алу үшін:
 - ауру жануарды уақытында анықтау және оқшаулау;
 - жануарға күтім жасағанда арнайы киімді (халат, клеенкалы алжапқыш, резіңке етік және қолғапты) қолдану;
 - жан-жануарларға күтім жасау ережелерін сақтау;
 - арнайы ертілдімен жануар тұратын жерді зақымсыздандыру;
 - қауіпті топқа жататын адамдар (сауыншылар, малшылар, ет комбинатының қызметкерлері) үшін бруцеллезге қарсы екіге қолдану;
 - жүйелі профилактикалық тексеруден кемінде жылына 1 рет өту;
 - жануарларға күтім жасайтын тұлғалар үшін жеке тазалық ережесін сақтау, сабынды ыстық сумен үнемі қолды жуу;
 - жаңа сауылған сүтті тұтынуға, тек қайнатылған немесе пастерленген сүтті тұтыну;
 - етті жылумен мұқият өңдеу қажет;
 - ілеспе құжаттары жоқ ет және сүт өнімдерін жабайы сауда орындарынан сатып алмау.

Сіз осы жоғарыда айтылған қарапайым талаптарды орындай отырып, өзіңізді, жаңаңызды бруцеллез ауруынан сақтай аласыз. « Ауырып ем іздегенде, ауырмайтын жол ізде » деген қағиданы ерек есте ұстағаныңыз жөн. Аурудың адамнан адамға емес, тек ауру малдан ғана жұғатынын есте ұстауыңыз керек.

Жалағаш аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасы.

ҚҰТЫРМА-ВИРУС АРҚЫЛЫ ТАРАЛАТЫН, ТЕЗ ӨРБИТІН ЖҰҚПАЛЫ АУРУ

Бұл ауру адам баласына өте ерте заманнан таныс болғанымен әлі күнге дейін ауруды тудыратын қоздырғышқа тікелей әсер ететін емі жоқ қауіпті аурулардың қатарына жатады. Құтырманың вирусы қарым-қатынас арқылы, яғни ауру жануар тістеген, сілкейленген кезде беріледі. Құтырма ауруы адамнан адамға өте сирек беріледі. Адамдар тез арада арнайы ем

қабылдама, құтырмамен ауру жағдайлары 100% қайғылы жағдайға әкеліп соқтырады. Неғұрлым ерте жасалған ем соғұрлым нәтижелі болмақ. Құтырма белгілі бір мерзімді талғамайды, жылдың кез-келген уақытында кездеседі. Құтырмамен ауырған адамдарда аурудың жасырын кезеңі 7 күннен 1 жылға дейін созылады. Тістеген жер ауырып ысыды. Алқынып демалады, түрі жаңа ғана жылаған адам сияқты болады. Ауырсынып және қиналып жұтынады, аузының сілкейі қоюланып, желімдесе береді. Адамдарда ауру басталғанда алғашқы белгілері тістелген жердің қышуы, жазылған

жаракаттар мен тыртықтар қайтадан қабынуы болып табылады. Құтырмамен ауырған адам тұйық болады, адамдармен араласудан қашады, ұйқысы бұзылып, әлсіздік пайда болады. Аурудың бастапқы кезеңі өткеннен кейін дене қызуы көтеріледі, суды көргенде немесе есіне түсіргенде жұтынуудың бұзылуы мүмкін. Көп ұзамай аэрофобия, яғни ауаның кез келген қозғалысы, науқаста қылғиымен жалғастына ұстамаға әкеліп соғады, ондай жағдай жарық түскенде, қатты дыбыстанда болуы мүмкін. Ұстаманың соңында ауыздан көп мөлшерде сілкей бөлінеді. Адамды урей билейді, ашуланшақ келеді, құтырынып аласұрады, дене құрысып сал болып қалады.

Құтырмамен ауырған адамның 100% жағдайда өлім жағдайымен аяқталатынын ескерткіміз келеді. Егер сізге біреуді тістеген немесе қапқан жануар құтырған болуы мүмкін деген ой келсе желел түрде хирург дәрігеріне қаралу керек. Жаракаттанған жануардың несінің аты-жөні, мекен жайын білу керек. Қандай жағдайда да жануарды өлтіруге болмайды, себебі жаракаттанған жануарды мал дәрігеріне көрсетіп 10 тәулік бойы бақылау керек. Мал дәрігері сол жануардың денсаулығы жайлы анықтама беруі шарт. Тістеген жерді кір сабынның судағы ертілдісімен, ағынды судың көп мөлшерімен, сутегі асқын тотығымен жақсылап тазартып, жаракатты жаппай ашық қалдырыңыз.

Зардап шеккен адамды ауруханаға апарыңыз, сол жерде оған құтырмаға қарсы егу жұмыстары жүргізіледі. Егу жұмыстарын өз бетімен тоқтатпау немесе медицина қызметкерлері белгілеген тәртіпті (арак ішіп, ашық тағамдарды жеуге) бұзбау болмайды, мұндай жағдай орын алса жүргізілген емдік шаралардың пайдасы шамалы болып, тиімділігі төмендейді. Осы жайттарды алға қоя отырып халықты иттің тістеуінен, басқада жануарлардың тістеуінен, жабайы аңдардың сілемейленуінен сақтану жұруге және тістеген жағдайда дереу медициналық көмекке жүгінуге шақырамын.

К.ДУЙСЕНБИЕВА,

Жаңақорған аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау Басқармасының жетекші маманы.

ТЕК ҚОЛМА-ҚОЛ ТӨЛЕМ: САТУШЫЛАРДЫҢ МҰНДАЙ ТАЛАПТАРЫ ЗАҢДЫ МА?

Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы жеке кәсіпкерлер өткізген тауарлары (көрсетілген қызметтері) үшін қолма-қол ақша төлеуді талап етіп, қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдаудан бас тарту жағдайлары кездесіп жатқаны хабарлайды. Қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдаудан бас тарту заңсыз болып табылады, себебі «Төлемдер және төлем жүйелері туралы» Қазақстан Республикасы Заңының нормаларында әртүрлі төлем әдістері - банк картасы, QR төлемі немесе қолма-қол ақша қарастырылған (25-бап). Кәсіпкерлердің төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді қабылдаудан бас тартқаны үшін бірінші рет ескерту түрінде әкімшілік жауапкершілікке тарту, ал қайталан заң бұзғаны үшін 157 280 теңге (40 АЕК) мөлшерінде айыппұл салу көзделген (ҚР Әкімшілік құқық

бұзушылық туралы кодексінің 194-бабы). Қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдаудан бас тарту фактілері анықталған жағдайда мемлекеттік кірістер органдарына хабарлауыңыз қажет (Сіз eОтпish арқылы міндетті растайтын құжаттар қосымшасы мен қолма-қол өтініш-шағым бере аласыз). Тауарларды сату немесе қызмет көрсету кезінде кәсіпкерлер де сатып алушыға фискалдық түбіртек беруге міндетті. Фискалдық түбіртектерді беруден бас тартқан жағдайда әкімшілік жауапкершілік көзделетінін хабарлайды.

Г.ЖАҚСЫБАЕВА,

Қазалы ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасының бас маманы.

ALLIANZ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ РЕЙТИНГІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ОРНЫ ЖОҒАРЫЛАДЫ

Сақтандыру саласындағы Allianz жетекші компаниясы өзінің Allianz зейнетақы индексі (Индекс) пайдалана отырып, 71 елдің зейнетақы жүйесі талданған жаһандық зейнетақы есебінің жаңа басшылығын шығарды. Онда Қазақстан, Австрия, Испания, Чили, Сингапур, Гонконг, Қытай және басқа да көптеген елдерден озып, 26-орынға орналасты (2023 жылы Қазақстан Индекстегі 75 елдің ішінде 34-орынға не болған еді).

Allianz зейнетақы индексі (API) зейнетақы жүйелерінің тұрақтылығы мен тұтастығын кешенді бағалауға негізделген. Ол үш ішкі индекстен және 1-ден 7-ге дейінгі шәкіл бойынша бағаланған 40 түрлі өлшемнен тұрады, мұндағы 1 ең жақсы нәтижені білдіреді. Қазақстанның зейнетақы жүйесінің API индексі - 3,5 балл.

Демографиялық өзгерістердің қарқынды, мемлекеттік қарыздың және жалпы өмір сүру деңгейінің бағалайтын бірінші суб-индекс бойынша Қазақстанның жинаған ұпайы 4,1 балға жетті (2023 жылы - 3,5 балл). Бұл көрсеткіш БАӘ-де (2,3 балл), Австралияда (2,6 ұпай) және Израильде (2,9 ұпай) жоғары.

Зейнетақы жүйесінің тұрақтылығын бағалайтын екінші суб-индекс бойынша Қазақстан 3,6 балл жинады (2023 жылы - 3,6 балл). Бұл суб-индекстегі ең жақсы нәтижелерді Индонезия, Дания және Болгария (2,1-ден 2,3-ке дейінгі ұпайлармен) негізнен зейнет жасын ұлғайту және олардың зейнетақы жүйелеріне қор құрамдауының енгізу арқылы қол жеткізді.

Зейнетақы жүйесінің қарттық кезеңде өмір сүрудің лайықты (жеткілікті) деңгейін қамтамасыз ете алатынын бағалайтын үшінші суб-индекс бойынша Қазақстандық зейнетақы жүйесі 3,2 балл (2023 жылы - 3,3 балл) жинады. Дания, Нидерланд және Жаңа Зеландия - осы рейтингтің көшбасшылары (ұпайлары 1,7-ден 2,0-ге дейін), олар зейнетақы жүйесінің екінші және үшінші деңгейлерінің мықты қор құрамдауына ие. Есепке сай, барлық талданған зейнетақы жүйелері бойынша орташа балл 3,7 болды. Allianz нұсқасы бойынша зейнетақы жүйесі ең жақсы ел - Дания. 2023 жылы да осы ел көпті бастаған еді, жинаған ұпай саны - 2,3. Екінші және үшінші орында - Нидерландты мен Швеция (2,6 балл), одан әрі Жаңа Зеландияны ығыстырып, 2,7 балл жинаған Жапония төртінші орынға жайғасты. Жаңа Зеландия 2,8 балл, Израиль - 3, Австралия, Ұлыбритания, Норвегия және АҚШ - 3,2 балл жинады.

Рейтингтегі ең төменгі орындарды Марокко, Үндістан, Лас, Малайзия, Шри-Ланка елдерінің зейнетақы жүйелері алады (4,5-тен 5 ұпайға дейін). Бұл елдерде халықты зейнетақы жүйесімен қамту мәселесі аса өткір болуы мүмкін, себебі - бейресми жұмыспен қамту басым. Есепте халықтың қартаюу мәселесіне ерекше назар аударылады. БҰҰ-ның соңғы болжамдарына сәйкес алдағы 25 жыл ішінде 65 және одан жоғары жастағы адамдардың саны 2 есеге жуық, яғни қазіргі 857 миллионнан 2050 жылы 1 578 миллионға дейін өсетіні анықталған. Бала туу деңгейінің төмендеуі еңбекке қабілетті жастағы халық санының өсуін бауалатын, ғасырдың ортасына қарай 15 пен 64 жас аралығындағы әрбір 100 адамға 65 жастан асқан 26 адам келетін болады. Ал қазіргі уақытта бұл көрсеткіш саны 16 адамға тең. Бүкіл жер шарының 75% құрап, талдауға түскен 71 елдегі туу деңгейі Гонконгтағы бір әйелге 0,7 баладан, Нигерияда 4,4 балаға дейін құбылып отырады. Бұл елдер, сондай-ақ, өмір сүру ұзақтығының да жоғары және төменгі шектерін көрсете алады. Гонконгта - орта есеппен 85,6 жыл болса, Нигерияда - 54,6 жыл. Зейнет жасындағы адамдардың еңбекке қабілетті жастағы 100 адамға шаққандағы санын көрсететін демографиялық жүктемесі коэффициентінің (ДЖК) көрсеткіштері әр елде әртүрлі. Индустриалдық жағандан дамыған елдердің көпшілігінде ДЖК-ның жаппы деңгейі алаңдаушылық тудыра, көптеген дамушы елдерде жылдам қартаюу қарқыны алаңдаушылыққа себеп болып отыр. Қартаюу қарқыны ең жылдам елдер - Гонконг, Оңтүстік Корея, Тайвань және Сауд Арабиясы. Десек те, 2050 жылы әлемдегі ең «қарі» 20 ел негізінен ЕО-ға мүше елдерден тұратын болады: Италия, Испания, Греция және Португалия елдерінде ДЖК 60% асады. Нигерия, Кения және Пәкістанда туу деңгейі әлі де жоғары, ал өмір сүру ұзақтығының салыстырмалы түрде төмен болуына орай, халқы ең жас мемлекеттер қатарында болады.

Allianz сарапшылары демографиялық өзгерістердің зейнетақы жүйесіне тигізетін кері әсерін азайтудың бір жолы - мемлекеттік зейнетақы жүйесін жинақтаушы құрамдаушымен толықтыру екенін атап көрсетті.

Есепте, сонымен қатар, зейнетақы жүйесінің негізгі мақсаты - қарттық шақтағы ұзақ өмір сүру мен келешік қауіпін қорғау, сондай-ақ қарттық лайықты өмір сүру деңгейін қамтамасыз ету екендігі ескерілген. Сондықтан зейнетақы жүйелерін реформалау немесе қуру кезінде саясаткерлер олардың ұзақ мерзімді тұрақтылығына ғана емес, сонымен бірге олардың лайықтылығын да ескеруі керек. Егер мемлекеттік зейнетақы жүйелері қария шақтағы лайықты өмір сүру деңгейін қамтамасыз ете алмаса, онда салық салу жоспарында қосымша жеңілдіктер қарастырылып, мемлекет субсидия бөлетін зейнетақы өнімдері, қасиеті және жеке зейнетақы жоспарлары қолжетімді болуы тиіс. Зейнетақы жүйесінің лайықтылығы тұрғысынан реформалауды аз дәрежеде қажет ететін елдер - Дания, Нидерланд және Жаңа Зеландия. Бұл елдерде қазіргі өмірде қосымша қосымша жинақтау бағдарламалары мен жеке зейнетақымен қамсыздандыру зейнетақы жүйелерінің негізгі элементі болып табылады.

Зейнетақы жүйелерінің лайықтылығы, сондай-ақ, кірісті алмастыру коэффициентімен (КАК) де анықталады. Талдауға алынған елдердің мемлекеттік зейнетақы жүйелеріндегі орташа жалпы КАК 53% тең. Бұл ретте коэффициенттер Оңтүстік Африкада 8%-дан Бразилияда 88%-ға дейін өзгереді. Қазақстандағы КАК 2024 жылдың қорытындысы бойынша 41% көрсетті. Алайда, Халықаралық еңбек ұйымы (ХЕҰ) зейнетақы реформаларына байланысты кейбір еуропалық мемлекеттердегі зейнетақы төлемдерінің деңгейі жарналарды 30 жыл бойына жүзеге асырғаннан кейін кірістің ұсынылып жүрген 40-45% ең төменгі деңгейінен де асау қауіпін бар екенін атап өтті. Бұл зейнетақы жүйелерінің қосымша жинақтаушы деңгейлерін шұғыл нығайту қажеттілігін растайды.

Allianz есебінде мемлекеттік зейнетақы жүйелері туу коэффициентінің төмендеуі және өмір сүру ұзақтығының артуы жағдайында демографиялық қиындықтарды жеңе ала ма деген сұрақ қойылған. Әртүрлі елдердің зейнетақы жүйелерін жан-жақты талдау нәтижесінде еңбекке қабілетті халықтың жарналары қазіргі зейнеткерлердің зейнетке қаржыландыруға пайдаланылатын "pay-as-you-go" (тарату жүйелері) қағидаты бойынша қаржыландырылатын жүйелер ұзақ мерзімді қаржылық тұрақтылығы және қарттық шақта лайықты зейнетақы төлемдерімен қамсыздандыра алатын жақсы өмір сүру деңгейіне кепілдік бере алмайды деген қорытынды жасалды. Міндет - зейнетақы жүйелерінің тұрақтылығы мен лайықтылығын қамтамасыз ету және зейнетақыны жинақтаушы құрамдаушы есебінен қосымша қаржыландыру үшін қажетті жағдайлар жасау арасындағы теңгерімді табу. Сонымен қатар, елде жастағы жұмысшыларға еңбек қызметін жалғастырауға мүмкіндік беру мемлекеттік зейнетақы жүйелерінің тепе-теңдігін сақтау үшін де маңызды.

Осылайша, есепте "мінсіз" зейнетақы жүйесі - бұл мемлекеттік зейнетақы жүйесі (pay-as-you-go) мен жинақтаушы зейнетақы жүйесі арасындағы дұрыс теңгерім деген қорытынды жасалған. Осы екі құрамдаушыты біріктіретін елдердің демографиялық өзгерістерге және зейнетақы жүйесінің ұзақ мерзімді келешектегі тұрақтылығы мен зейнетақы төлемдерінің жеткіліктілігін қамтамасыз етуге дайындығы жақсы болмақ. Алайда, жұмысы тиімді еңбек нарығы кез келген зейнетақы реформасын сәтті іске асыру үшін қажетті шарт болып табылады. Бұл дамушы нарықтардағы ресми жұмыспен қамту үлесінің ұлғаюы және еңбек нарықтарының өндірісі дамыған елдердегі қартайған жұмыс күшінің қажеттіліктеріне бейімделуін білдіреді.

"Сөзден іске өту уақыты" деп аталатын Allianz жаһандық зейнетақы есебі бойынша ақпараттық анықтама мен әлемнің зейнетақы жүйелерін 2025 жылы талдау нәтижелері туралы Allianz есебі мына сілтеме бойынша орналастырылған:

<https://www.epnf.kz/kz/indicators/obzory-mezhdunarodnykh-ekspertov/mezhdunarodny-reitingi/>

«БЖЗК» АҚ баспасөз орталығы.

ҚҰРМЕТТІ САЛЫҚ ТӨЛЕУШІЛЕР!

Мемлекеттік кірістер комитеті "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясымен бірлесіп Бірыңғай байланыс-орталығында салық берешегінің бар/жоқтығын автоматты тексерудің тез бейімделетін сервисін іске қосты. Ол үшін жеке тұлғаға 1414 нөміріне қонырау шалып, дауыстық робота қарыз туралы сұрақ қоюы жеткілікті. Абонентті сәйкестендіру телефон нөмірі және абоненттің ЖСН нөмірі арқылы автоматтандырылған тәртіптен мобильді азаматтары базасында тіркелген нөміріне жиберілетін SMS -коды бойынша қамтамасыз етіледі. Қарыз болған жағдайда дауыстық роботтың жауабымен қатар салық төлеушіге қарыз сомасы көрсетіле отырып смс жіберіледі.

Кызылорда қаласы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

УВАЖАЕМЫЕ

НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКИ!

Комитет государственных доходов совместно с Госкорпорацией «Правительство для граждан» запустил динамический сервис автоматической проверки наличия/отсутствия налоговой задолженности в Едином контакт-центре. Для этого физическому лицу достаточно позвонить на номер 1414, озвучив голосовому роботу вопрос о задолженности.

Идентификация осуществляется по номеру телефона, ИИН абонента и SMS-кодом, который направляется абоненту на номер, зарегистрированный в базе мобильных граждан.

При наличии задолженности наряду с устным ответом голосового робота налогоплательщику направляется смс с указанием суммы задолженности.

Управление государственных доходов по городу Кызылорда.

В КЫЗЫЛОРДЕ ПРОВОДИТСЯ ОПМ «НЕРЕСТ»

Департамент полиции Кызылординской области совместно с областной территориальной инспекцией лесного хозяйства и животного мира проводит оперативно-профилактическое мероприятие «Нерест».

По итогам 14 дней ОПМ в регионе выявлено 57 административных и 3 уголовных правонарушений.

Полицейские напомнили, что во время нереста рыбалка запрещена. Предусмотрена ответственность в рамках статьи 383 кодекса Республики Казахстан Об административных правонарушениях.

Напомним, что за нарушение правил рыболовства, а также правил осуществления других видов использования рыбных ресурсов и других водных ресурсов без признаков уголовно-наказуемого деяния влечет штраф для физических лиц в размере десяти, для субъектов малого предпринимательства-тридцати, для субъектов среднего предпринимательства -пятидесяти, для субъектов крупного предпринимательства - в размере ста месячных расчетных показателей, - отмены в ведомстве.

По материалам Kyzylorda-news.kz.

АЛКОГОЛЬ ӨНІМДЕРІН САТУҒА ЛИЦЕНЗИЯНЫ ҚАЛАЙ АЛУҒА БОЛАДЫ?

Өтініштерді қабылдау және лицензия беру "электрондық үкімет" веб-порталы арқылы жүзеге асырылады www.egov.kz (<http://www.elicense.kz>).

Алкоголь өнімін сақтауға және бөлшек саудада сатуға лицензияны мемлекеттік кірістер департаменті береді. Алым сомасы белгіленген ставкалар бойынша есептеледі және лицензия алғанға дейін уәкілетті мемлекеттік органға тиісті құжаттар берілгенге дейін алым төлеушінің орналасқан жері бойынша 105402 "лицензиялық алым" КБК төленеді.

"Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 554-бабына сәйкес алкоголь өнімін сақтауға және өткізуге лицензия алған кезде алкоголь өнімін бөлшек саудада өткізуге белгіленген ставкалар бойынша - 105402 КБК - ға лицензиялық алым төленеді-Астанада, Республиканың маңызы бар қалаларда және облыс орталықтарында-100 АЕК, басқа қалалар мен кенттерде - 70 АЕК, ауылдық елді мекендерде-30 АЕК.

"Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасының 16.05.2014 жылғы №202-V Заңына сәйкес алкоголь өнімін сақтауға және бөлшек саудада өткізуге лицензия алу үшін қажетті құжаттардың тізбесі (барлық құжаттар электрондық түрде ұсынылады):

- мәлімдеме;
- бюджетке лицензиялық алымның төленгенін растайтын құжаттың көшірмесі;
- денсаулық сақтау, білім беру ұйымдарының, дене шынықтыру-сауықтыру, спорттық және спорттық-техникалық құрылыстардың, автожанарлы құю станцияларының, сауда базарларының, мәдени-демалыс ұйымдарының ғимараттары мен аумақтарынан тыс орналасқан тұрақты тұруға, максаттарға қарағанда өзге де максаттар үшін пайдаланылатын стационарлық ұй-жайларға жалдау немесе өтеусіз пайдалану шартының көшірмесі осы Шарттар бір жылдан кем мерзімге жасалған жағдайда - нелену (пайдалану), өтеусіз пайдалану;
- электрондық құжат нысанында алкоголь өнімін сақтау және бөлшек саудада өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыру үшін біліктілік талаптарына мәліметтер нысаны.

Сырдария ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасы.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

КОРИЦА ПРОТИВ ГРИБКОВ И НАСЕКОМЫХ: ПРОСТОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ САДОВОДОВ

Одна из самых распространённых кухонных приправ может оказаться полезной и на дачном участке. Речь идёт о корице, сообщает Mirror со ссылкой на рекомендацию специалистов компании Gardening Know How.

По словам экспертов, корица обладает антисептическими и противогрибковыми свойствами, что делает её эффективным натуральным средством против грибковых болезней, поражающих более 360 видов растений. Среди них - горох, фасоль, салат и представители семейства крестоцветных, включая капусту и брокколи.

Одно из наиболее распространённых заболеваний - слизистая плесень - проявляется в виде водянистых пятен на листьях. Со временем листья желтеют, вянут и отмирают. Чтобы справиться с проблемой, специалисты рекомендуют приготовить противогрибковый спрей на основе корицы: одну-две чайные ложки молотой корицы нужно засыпать в воду и оставить на ночь. После настаивания раствор процеживают через кофейный фильтр и переливают в пульверизатор. Полученным составом следует опрыскивать поражённые участки растений.

Кроме того, корица известна своим отпугивающим действием на муравьёв и может использоваться в качестве натурального инсектицида.

По материалам gismeteo.ru, фото © Shutterstock/FOTODOM.

БУМАЖНЫЕ СТАКАНЧИКИ НЕ ТАК ЭКОЛОГИЧНЫ, КАК КАЖУТСЯ

Бумажные стаканчики на первый взгляд кажутся экологичной альтернативой пластиковым, однако их воздействие на окружающую среду далеко не столь безобидно. Об этом рассказала «Газете» специалист по переработке отходов Ирина Кири.

По словам эксперта, бумажные стаканчики быстро теряют форму при контакте с жидкостью. Чтобы избежать протекания, производители наносят на внутреннюю поверхность тонкий защитный слой. Чаще всего это полиэтилен, реже - другие полимеры.

Именно это покрытие делает такие изделия трудными для переработки. Возможность повторного использования зависит от технологии разделения слоёв. В некоторых случаях полимерный слой можно отделить, а бумагу направить на переработку, например, в пульперкартон - прессованные волокнистые изделия. Полиэтилен, в свою очередь, можно переработать в гранулы и использовать в производстве даунцикллинга - изделий более низкого качества, чем оригинальный материал.

Если же такой стаканчик попадает на свалку, бумажная часть разлагается примерно за 12 месяцев. Полимерная оболочка также подвержена разрушению, но этот процесс занимает гораздо больше времени и часто сопровождается загрязнением окружающей среды.

Таким образом, экологичность бумажных стаканчиков напрямую зависит от способа их утилизации и наличия соответствующих перерабатывающих мощностей.

По материалам gismeteo.ru, фото © Shutterstock/FOTODOM.

Құрылтайшы - Қызылорда облыстық «Сыр Табиғаты» заңды тұлғалар Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абеннова

Газет Қазақстан Республикасы инвестициялар және даму Министрлігі байланыс, ақпараттандыру және Ақпарат Комитетінде қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген авторлардың пікірі редакция көзқарасын білдірмейді, қолжазбалар қайтарылмайды. «Сыр Табиғаты» газетінде жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.

Жарнама және хабарландыру мәтіні мен мазмұнына редакция жауап бермейді.

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттеліп, «ASU» баспа үйі» ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр медиа» ЖШС баспаханасында басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу сапасына баспахана жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексі - 68116

Редакцияның мекен-жайы: Қызылорда қаласы, Қайнарбаев көшесі, №33. Тольқ мәлімет алу үшін: 8-777-563-76-92 телефонына хабарласуға болады.
E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта сайын жарық көреді

Тапсырылыс
№ 658

Таралым 500

ТОО «КазЭкосистемс»

(гослицензия 01259 №0042510 от 25.09.2008 г.) представляет следующие виды услуг в области охраны окружающей среды:

- Оказание консультационных услуг в области охраны окружающей среды
- Составление и содействие в подаче заявления о намечаемой деятельности в уполномоченный орган в области ООС
- Организация в проведении общественных слушаний
- Подготовка отчета о возможных воздействиях при оценке воздействия на окружающую среду
- Подготовка послепроектного анализа отчета о возможных воздействиях
- Составление заявления на получение экологического разрешения на воздействие, в том числе:
 - Составление программы управления отходами для I и II категории
 - Составление программы производственного экологического контроля (ПЭК)
- Составление паспорта опасного отхода
- Составление проекта плана мероприятий по охране окружающей среды
- Составление отчета производственного экологического контроля
- Разработка раздела «Охрана окружающей среды» в составе проектной документации при подготовке декларации для III и IV категории
- Подготовка и содействие в подаче декларации о воздействии на окружающую среду для III категории
- Составление проектов обоснования санитарно-защитной зоны (предварительная, окончательная)
- Составление отчета производственного экологического контроля, статистических отчетов, налоговых отчетов по форме 870.00.
- Составление квартальных отчетов, согласно условий экологического разрешения, статистических отчетов, налоговых отчетов по форме 870.00.
- Консультация и содействие в формировании пакета документов для получения лицензии для юридических лиц, занимающихся деятельностью по переработке, обезвреживанию, утилизации и (или) уничтожению опасных отходов.

Наш адрес: г. Кызылорда, ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 777 563 76 92

«22» апрель 2025
№ 58

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Дана ТОО «Шындау» о том, что 22 апреля 2025 года на канале ТОО «Общественная телерадиокомпания Кызылорда» /Телеканал «Коғам ТВ»/ были размещены объявления в рубрике «Частный сектор» на двух языках с последующим текстом:

«29.05.2025 жылы «РУ-6» ЖШС «Қызылорда облысының Шиелі және Жанақорған аудандарында орналасқан «Оңтүстік Карамурун» кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасы бойынша ашық жиналыс форматында қоғамдық тыңдаулар өтеді:

1. Сағат 11:00-де Шиелі ауданы, Ақмая ауылы, Кунанбаев көш., 58 ғимаратында.
2. Сағат 15:00-де Жанақорған ауданы, Төменарық ауылы, Аралбаев көш., 95 ғимаратында.

Учаскенің географиялық координаттары және әсер ету аумағының географиялық координаттары - Бірінші бөгеттің басталуы: Широта- 43°57'33.51"С; Долгота - 66°50'28.07"В. Бірінші бөгеттің соңы Широта - 43°59'40.34"С; Долгота - 66°49'53.50"В. Екінші бөгеттің басталуы: Широта - 43°59'45.51"С; Долгота - 66°49'51.57"В. 3 бөгет: Широта -43°58'42.90"С; Долгота - 66°50'6.22"В

ZOOM платформасында бейнеконференция байланысы: Конференция идентификаторы: 807 662 6849. Коды: 8mfrXh

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=kz>.

Жоспарланған шаралар туралы қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: info@shyndau.kz, 8 (7122) 31-59-59. Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей мерзімде қабылданады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы бойынша экология департаменті, kyzylorda-ecoder@ecogeo.gov.kz, Қызылорда қ., Желтоқсан көшесі, 124, тел.: 8 (7242) 23-00-19.

ЖАО электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы, prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 1, тел.: 8 (7242) 60-53-62.

29.05.2025 года ТОО «РУ-6» проводит общественные слушания в формате открытого собрания по проекту «Отчет о возможных воздействиях» к проекту «Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области»:

1. В 11:00 часов по адресу: Шиелийский район, с.Ақмая, ул. Кунанбаева, 58.

САЛТИНГ”

Общественные слушания

29.05.2025 года ТОО «РУ-6» проводит общественные слушания в формате открытого собрания по проекту «Отчет о возможных воздействиях» к проекту «Строительство противопаводковой дамбы в пойме реки Сырдария и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун», расположенном в Шиелинском и Жанакорганском районах Кызылординской области»:

1. в 11:00 часов по адресу Шиелинский район, с.Акмая, ул. Кунанбаева,58
2. в 15:00 часов по адресу Жанакорганский района, с.Томенарык, ул. Аралбаева,95

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия - Начало первой дамбы: Широта- 43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Конец первой дамбы: Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Начало второй дамбы: Широта- 43°59'45.51"С; Долгота- 66°49'51.57"В. 3 дамба: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В.

Ссылка на видеоконференц-связь на платформе ZOOM:

Подключиться к конференции Zoom

<https://us05web.zoom.us/j/8076626849?pwd=aHYyeIBkbnJmJmV0tDdjJzd3Fwdz09&omn=89792238436>

Идентификатор конференции: 807 662 6849

Код доступа: 8mfzXh

Инициатор: ТОО «РУ-6», БИН 060440002000, Кызылординская область, Шиелинский район, с.о. Байтерек, с.Бидайколь, урочище Бидайколь, строение 3, Тел: 8 (724 32) 7- 94 -05

Разработчик: ТОО «Шындау», г.Атырау ул. Махамбета, 116Г, БИН 061 040 005 093, тел:8(7122) 31-59-59, e-mail: info@shyndau.kz

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=ru>

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительную информацию о намечаемой деятельности: info@shyndau.kz, 8(7122) 31-59-59. Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

Электронный и почтовый адрес уполномоченного органа в области охраны окружающей среды: Департамент экологии по Кызылординской области: kuzylorda-ecoder@ecogeo.gov.kz, г.Кызылорда, улица Желтоқсан, № 124, тел: 8-(7242)-23-00-19

Электронный и почтовый адрес МИО: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

Дата: 22.04.2025 год

Время: 11:15 часов

Проект К

Қоғамдық тыңдау

29.05.2025 жылғы "РУ-6" ЖШС «Қызылорда облысының Шиелі және Жаңақорған аудандарында орналасқан "Оңтүстік Қарамурун" кен орнында Сырлария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Біктімал әсерлер туралы есеп» жобасы бойынша ашық жиналыс форматында қоғамдық тыңдаулар өтеді:

1. сағат 11.00 -де Шиелі ауданы, Қуланбаев көш. 58 ғимаратында
2. сағат 15.00 -де Жаңақорған ауданы, Аралбаева көш. 95 ғимаратында

Учаскенің географиялық координаттары және әсер ету аумағының географиялық координаттары - Бірінші бөгеттің басталуы: Широта- 43°57'33.51"С; Долгота- 66°50'28.07"В. Бірінші бөгеттің соңы Широта- 43°59'40.34"С; Долгота- 66°49'53.50"В. Екінші бөгеттің басталуы: Широта- 43°59'45.51"С; Долгота- 66°49'51.57"В. 3 бөгет: Широта-43°58'42.90"С; Долгота- 66°50'6.22"В

ZOOM платформасында бейнеконференция байланысы:
<https://us05web.zoom.us/j/8076626849?pwd=aHYyeIBkbnJlM2lmV0tDdlJldzZFwdz09&omn=89792238436>

Конференция идентификаторы: 807 662 6849

Коды: 8mfrXh

Бастамашы: «РУ-6» ЖШС, БИН 060440002000, Қызылора облысы, Шиелі ауданы, Байтерек а.о., Бидайкөл а., Бидайкөл тоғайлы, 3, Тел: 8 (724 32) 7-94 -05

Әзірлеушілер: «Шындау» ЖШС, БИН 061040005093, Атырау к. Махамбет а. көш., 116Г, тел: 8(7122) 31-59-59, e-mail: info@shyndau.kz

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме: <https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/activities/directions?lang=kz>

Жоспарланған шаралар туралы қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: info@shyndau.kz, 8(7122) 31-59-59. Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей мерзімде қабылданады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы бойынша экология департаменті, kyzylorda-ecoder@ecoseo.gov.kz, Қызылорда қ., Желтоқсан көшесі, 124, тел: 8-(7242)-23-00-19

ЖАО электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы, prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, N1, тел: 8- (7242) -60-53-62

**«Қызылорда облысының Шиелі және Жаңақорған аудандарында орналасқан
"Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің
жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер
туралы есеп» жобасы**

Сәлеметсіздер ме құрметті қоғамдық тыңдауларға қатысушылар!

Бүгінгі ашық жиналыста "Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасын талқылайтын боламыз.

Нысан Қызылорда облысының Шиелі және Жаңақорған аудандарында орналасқан.

Жұмыс жобасының негізгі мақсаты "РУ-6" ЖШС-нің өндірістік қуатын болшақта кеңейтуге жағдай жасау болып табылады.

Қыс-көктем кезеңінде Сырдария өзенінің жыл сайынғы су тасқыны, сондай-ақ Сырдария өзенінде мұздың кептелісі, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туғызады. Қарастырылып отырған "Оңтүстік Карамурун" уран кен орындары Сырдария өзенінің су басатын жайылмасында орналасқан.

Осыған байланысты Сырдария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу қажеттілігі туындады.

Ең жақын ауыл Төменарық болып табылады, учаскеден шамамен 12 шақырым қашықтықта орналасқан.

Мүлік аумағында тарихи-мәдени мұра объектілері, оның ішінде сәулет-археологиялық объектілер жоқ.

Жобаланған нысан ерекше қорғалатын табиғи аумақтардан және мемлекеттік орман қоры жерлерінен тыс жерде орналасқан.

Атмосфералық ауаға әсері

Атмосфераның ластану көздерін алдын ала түгендеу нәтижесінде 8 ластану көзі анықталды, оның 2-уі ұйымдасқан және 6 ұйымдастырылмаған көздер болып табылады.

Ұйымдастырылған көздерге компрессор мен электр станциясының шығатын құбырлары жатады. Ұйымдастырылмаған көздерге топырақты өңдеу және қайта толтыру, жер жұмыстары, қиыршық тасты, құмды түсіру, сондай-ақ арнайы спецтехниканың қозғалысы жатады.

Есеп бойынша құрылыс кезінде жылына 0,756 тонна шығарындылар болатыны анықталды.

Жылжымалы автокөліктің шығарындылары жылына 0,0048 т құрайды. ҚР Экологиялық кодексінің 202-бабының 17-тармағына сәйкес жылжымалы көздерден ластаушы заттардың шығарындылары эмиссия нормативтеріне енгізілмейді.

Атмосфералық ауадағы зиянды заттардың жер деңгейіндегі концентрациясын есептеу нәтижелеріне сүйене отырып, ауаның ластануы тек объектінің аумағында болады және ауданның экологиялық жағдайына айтарлықтай үлес қоспайды деген қорытынды жасауға болады.

Су ресурстары

Нысанды салу кезінде жұмысшы тобының шаруашылық-ауыз су қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін ауыз су және өндірістік қажеттіліктерге арналған техникалық су қажет болады.

Құрылыс-монтаждау жұмысшы қызметкерлері үшін шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау құрылыс алаңына бөтелкедегі суды тасымалдау арқылы жүзеге асырылады.

Объектіні салу кезінде жұмыскерлердің шаруашылық-тұрмыстық қажеттіліктеріне су тұтыну және ағынды су көлемі - 256,2 текше метрді құрайды.

Пайдаланылатын техникалық судың көлемі 630 текше метрді құрайды.

Құрылыс алаңдарының санитарлық-тұрмыстық үй-жайларының ағынды су жүйесі "Биотуалет" жылжымалы дәретхана кабиналары арқылы жүзеге асырылады. Осы жобаны іске асыру кезіндегі төгінділер келісім-шартпен арнайы ұйымдарға беріледі.

Өндіріс және тұтыну қалдықтары

Жұмыстарды орындау барысында, келесі қалдықтар түзеледі:

- Қатты тұрмыстық қалдықтар
- Құрылыс қалдықтары
- Майланған шүберек

Қалдықтардың жалпы саны 1,8685 тоннаны құрайды.

Аумақта қалдықтарды уақытша сақтау асфальтталған алаңда орнатылған герметикалық жабық контейнерлерде жүргізіледі.

Барлық түзілетін қалдықтар мамандандырылған ұйымдармен келісім-шарт негізінде полигонға алып кететін болады.

Апаттардың ықтималдығы

Технологиялық нұсқаулықтарға сәйкес көзделіп отырған қызмет объектісін пайдалану авариялық шығарындыларының мүмкіндігін болдырмайды.

Жобада қоршаған ортаға антропогендік әсерді азайтуға мүмкіндік беретін бірқатар шаралар қарастырылған.

Шараларды ескерген жағдайда, қоршаған ортаға айтарлықтай әсер ету көзделмейді.

**Отчет о возможных воздействиях на окружающую среду
к проекту «Строительство противоповодковой дамбы в пойме реки Сырдарья и
Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун» расположенном в
Шиелийского и Жанакорганского района, Кызылординской области»**

Здравствуйте уважаемые участники общественных слушаний!

На сегодняшнем открытом собрании мы обсудим отчет о возможных воздействиях на окружающую среду к проекту «Строительство противоповодковой дамбы в пойме реки Сырдарья и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун».

Проектируемые работы будут проведены в Шиелийском и Жанакорганском районах, Кызылординской области.

Основной целью рабочего проекта является создания условий на перспективное расширение производственной мощности ТОО «РУ-6».

В связи с ежегодным половодьем реки Сырдарьи в зимне-весенний период, а также при затоплении льда во время ледохода в отдельных участках реки Сырдарьи образуются прорывы и создает чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера. Рассматриваемый месторождения урана «Южный Карамурун» расположено в затопляемой пойме реки Сырдарьи.

В связи с этим появилась необходимость строительство противопаводковой дамбы в пойме р.Сырдарьи.

Ближайший жилой массив село Томенарык, расположен на расстоянии порядка 12 км от проектируемого объекта.

Проектируемый объект находится за пределами особо охраняемых природных территорий и земель государственного лесного фонда.

На территории проектируемого объекта отсутствуют редкие и исчезающие виды растений, занесенных в Красную книгу Казахстана.

Воздействия на окружающую среду

В результате проведенной предварительной инвентаризации источников загрязнения атмосферы выявлено 8 источников загрязнения, 2 из которых являются организованными и 6 неорганизованными источниками.

К организованным источникам относятся выхлопные трубы компрессора и электростанции. К неорганизованным источникам относятся разработка и обратная засыпка грунта, земляные работы, разгрузки щебня, песка, а так же движение спецтехники.

Расчетом выявлено, что при строительстве будут иметь место выбросы в количестве 0,7567231 тонн/год.

Выбросы от передвижного автотранспорта составляют 0,0048829 т/год. Согласно п. 17 ст. 202 Экологического кодекса РК выбросы загрязняющих веществ от передвижных источников в нормативы эмиссии не включены.

По результатам расчета приземных концентраций вредных веществ в атмосферном воздухе можно заключить, что загрязнения воздушного бассейна происходит лишь на территории объекта и существенного вклада в экологическую обстановку данного района не оказывают.

Водоснабжение

При строительстве объекта потребуется питьевая вода для обеспечения хозяйственно-питьевых нужд рабочей бригады, и техническая вода для производственных нужд, которая обуславливается разовыми и текущими потребностями в водных ресурсах.

Хозяйственно-питьевое водоснабжение для работников, привлеченных к строительно-монтажным работам осуществляется подвозом бутилированной воды на строительную площадку.

Объем водопотребления и водоотведения на хозяйственно-бытовые нужды работников при строительстве объекта составит - 256,2 м³/период

Объем используемой технической воды составит 630 м³/период

Система водоотведения санитарно-бытовых помещений строительных площадок осуществляется путем мобильных туалетных кабин "Биотуалет". Сбросы при реализации данного проекта передаются сторонним организациям согласно договору.

Отходы производства и потребления

Основными отходами в процессе выполнения работ являются:

- ТБО
- Строительные отходы
- Промасленная ветошь

Общее количество отходов составит 1,8685 тонны.

Временное хранение твердых бытовых отходов на территории производится в герметично закрытых контейнерах, устанавливаемых на специально отведенных выгороженных заасфальтированных площадках, расположенных с подветренной стороны площадки в соответствии с розой ветров.

Все образующиеся отходы будут вывозиться на полигон по договору со специализированными организациями.

Вероятности возникновения аварий

Эксплуатация объекта намечаемой деятельности в соответствии с технологическими инструкциями исключает возможность залповых и аварийных выбросов загрязняющих веществ в атмосферу.

Проектом предусмотрен ряд мер, позволяющих минимизировать антропогенное воздействие на окружающую среду.

Учитывая меры по охране окружающей среды, существенное воздействие на окружающую среду не предусматривается.

Тақырыбы: «Қызылорда облысының Шиелі және Жаңақорған аудандарында орналасқан "Оңтүстік Карамурун" кен орнында Сырдария және Қалғандария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу» жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп» жобасы

ТАПСЫРЫС БЕРУШІ: «РУ6» ЖШС

ЖОБАЛАУШЫ: «ШЫНДАУ» ЖШС

- Ықтимал әсерлер туралы есеп-бұл жоспарланған қызметті жүзеге асырудың қоршаған ортаға тікелей және жанама елеулі әсерін анықтау, зерттеу, сипаттау және бағалау процесі.

Жұмыс жобасының негізгі мақсаты "РУ-6" ЖШС-нің өндірістік қуатын болшақта кеңейтуге жағдай жасау болып табылады.

Қыс-көктем кезеңінде Сырдария өзенінің жыл сайынғы су тасқыны, сондай-ақ Сырдария өзенінде мұздың кептелісі, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар туғызады. Қарастырылып отырған "Оңтүстік Карамурун" уран кен орындары Сырдария өзенінің су басатын жайылмасында орналасқан.

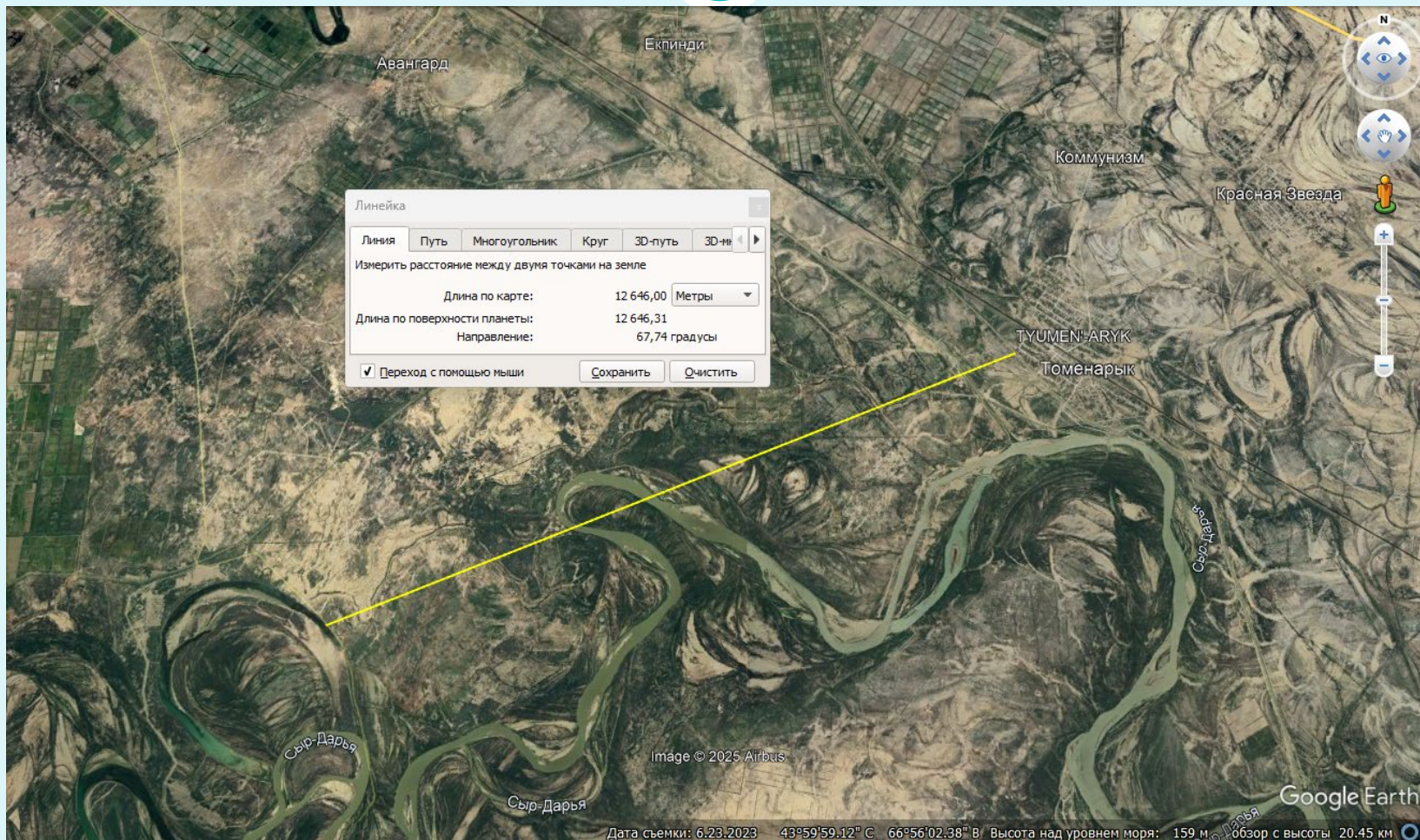
Осыған байланысты Сырдария өзенінің жайылмасында су тасқынына қарсы бөгет салу қажеттілігі туындады.

Ең жақын ауыл Төменарық болып табылады, учаскеден шамамен 12 шақырым қашықтықта орналасқан.

Мүлік аумағында тарихи-мәдени мұра объектілері, оның ішінде сәулет-археологиялық объектілер жоқ.

- Жобаланған нысан ерекше қорғалатын табиғи аумақтардан және мемлекеттік орман қоры жерлерінен тыс жерде орналасқан.

Төменарық ауылына дейінгі қашықтықты көрсететін схемалық карта

Атмосфералық ауаға әсері

Атмосфераның ластану көздерін алдын ала түгендеу нәтижесінде 8 ластану көзі анықталды, оның 2-уі ұйымдасқан және 6 ұйымдастырылмаған көздер болып табылады.

Ұйымдастырылған көздерге компрессор мен электр станциясының шығатын құбырлары жатады. Ұйымдастырылмаған көздерге топырақты өңдеу және қайта толтыру, жер жұмыстары, қиыршық тасты, құмды түсіру, сондай-ақ арнайы спецтехниканың қозғалысы жатады.

Есеп бойынша құрылыс кезінде жылына 0,756 тонна шығарындылар болатыны анықталды.

Жылжымалы автокөліктің шығарындылары жылына 0,0048 т құрайды. ҚР Экологиялық кодексінің 202-бабының 17-тармағына сәйкес жылжымалы көздерден ластаушы заттардың шығарындылары эмиссия нормативтеріне енгізілмейді.

- Атмосфералық ауадағы зиянды заттардың жер деңгейіндегі концентрациясын есептеу нәтижелеріне сүйене отырып, ауаның ластануы тек объектінің аумағында болады және ауданның экологиялық жағдайына айтарлықтай үлес қоспайды деген қорытынды жасауға болады.

Су ресурстары

Нысанды салу кезінде жұмысшы тобының шаруашылық-ауыз су қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін ауыз су және өндірістік қажеттіліктерге арналған техникалық су қажет болады.

Құрылыс-монтаждау жұмысшы қызметкерлері үшін шаруашылық-ауыз сумен жабдықтау құрылыс алаңына бөтелкедегі суды тасымалдау арқылы жүзеге асырылады.

Объектіні салу кезінде жұмыскерлердің шаруашылық-тұрмыстық қажеттіліктеріне су тұтыну және ағынды су көлемі - 256,2 текше метрді құрайды.

Пайдаланылатын техникалық судың көлемі 630 текше метрді құрайды.

- Құрылыс алаңдарының санитарлық-тұрмыстық үй-жайларының ағынды су жүйесі "Биотуалет" жылжымалы дәретхана кабиналары арқылы жүзеге асырылады. Осы жобаны іске асыру кезіндегі төгінділер келісім-шартпен арнайы ұйымдарға беріледі.

Өндіріс және тұтыну қалдықтары

Жұмыстарды орындау барысында, келесі қалдықтар түзеледі:

- Қатты тұрмыстық қалдықтар
- Құрылыс қалдықтары
- Майланған шүберек

Қалдықтардың жалпы саны 1,8685 тоннаны құрайды.

Аумақта қалдықтарды уақытша сақтау асфальтталған алаңда орнатылған герметикалық жабық контейнерлерде жүргізіледі.

Барлық түзілетін қалдықтар мамандандырылған ұйымдармен келісім-шарт негізінде полигонға алып кететін болады.

Қоршаған ортаны қорғау шаралары

- **Атмосфералық ауаны қорғау жөніндегі іс-шаралар**

1. Мердігерлік ұйымның немесе құрылыс индустриясы кәсіпорындарының өндірістік базасында құрастырмалы құрылыс конструкцияларын, тауарлық бетон мен ерітіндіні кейіннен құрылыс алаңына арнайы автокөлікпен жеткізу арқылы дайындау.
2. Құрылыс ұйымының газ-ауа тазарту жүйелерімен жабдықталған стационарлық өндірістік учаскелерінде конструкцияларды ірілендірілген құрастыру жолымен конструкцияларды орнату орындарында монтаждау кезінде дәнекерлеу жұмыстарын барынша қысқарту.
3. Мердігерлік ұйымның өндірістік базасының аумағында жол-құрылыс техникасы мен автокөлігіне техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді ұйымдастыру.
4. Құрылыс жұмыстарының көпшілігін электрлендірілген жабдықтың есебінен жүргізу, оның жұмысы атмосфералық ауаның ластануымен байланысты болмайды.
5. Көлік және құрылыс техникасының бір мезгілде жұмыс істемеуі.
6. Қолданыстағы қатты жабынды жолдар мен өтпелер бойынша көлік техникасының құрылысшілік қозғалысын ұйымдастыру, бұл әсерді азайтады

- **Су қорғау шаралары**

1. Тазартылмаған өндірістік-жаңбыр және шаруашылық-тұрмыстық суларды табиғи су объектілеріне ағызуға жол бермеу;
2. Өндірістік және тұрмыстық сарқынды суларды кейіннен кәдеге жаратумен арнайы ыдыстарға бұру;
3. Қалдықтарды кейіннен кәдеге жарата отырып, осы үшін арнайы бөлінген орындарға уақтылы әкетуді жүзеге асыру;
4. Тазартылмаған ағынды суларды күндізгі бетке және су ағындарына апаттық ағызуды толық жою;

- **Қалдықтарды басқару:**

1. Аумақтан қоқысты уақтылы шығаруды қамтамасыз ету.
2. Басшылық мердігерлік ұйымдармен тұрмыстық қоқыстарды шығаруға уақтылы шарт жасасуға міндетті.

Назарларыңызға рақмет!

Тема: Отчет о возможных воздействиях на окружающую среду к проекту «Строительство противоповодковой дамбы в пойме реки Сырдарья и Калгандарья на месторождении «Южный Карамурун» расположенном в Шиелийского и Жанакорганского района, Кызылординской области»

ЗАКАЗЧИК: ТОО «РУ-6»

ПРОЕКТИРОВЩИК: ТОО «ШЫНДАУ»

- Отчет о возможных воздействиях представляет собой процесс выявления, изучения, описания и оценки возможных прямых и косвенных существенных воздействий реализации намечаемой деятельности на окружающую среду.

Основной целью рабочего проекта является создания условий на перспективное расширение производственной мощности ТОО «РУ-6».

В связи с ежегодным половодьем реки Сырдарьи в зимне-весенний период, а также при затоплении льда во время ледохода в отдельных участках реки Сырдарьи образуются прорывы и создаются чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера. Рассматриваемый месторождения урана «Южный Карамурун» расположено в затопляемой пойме реки Сырдарьи.

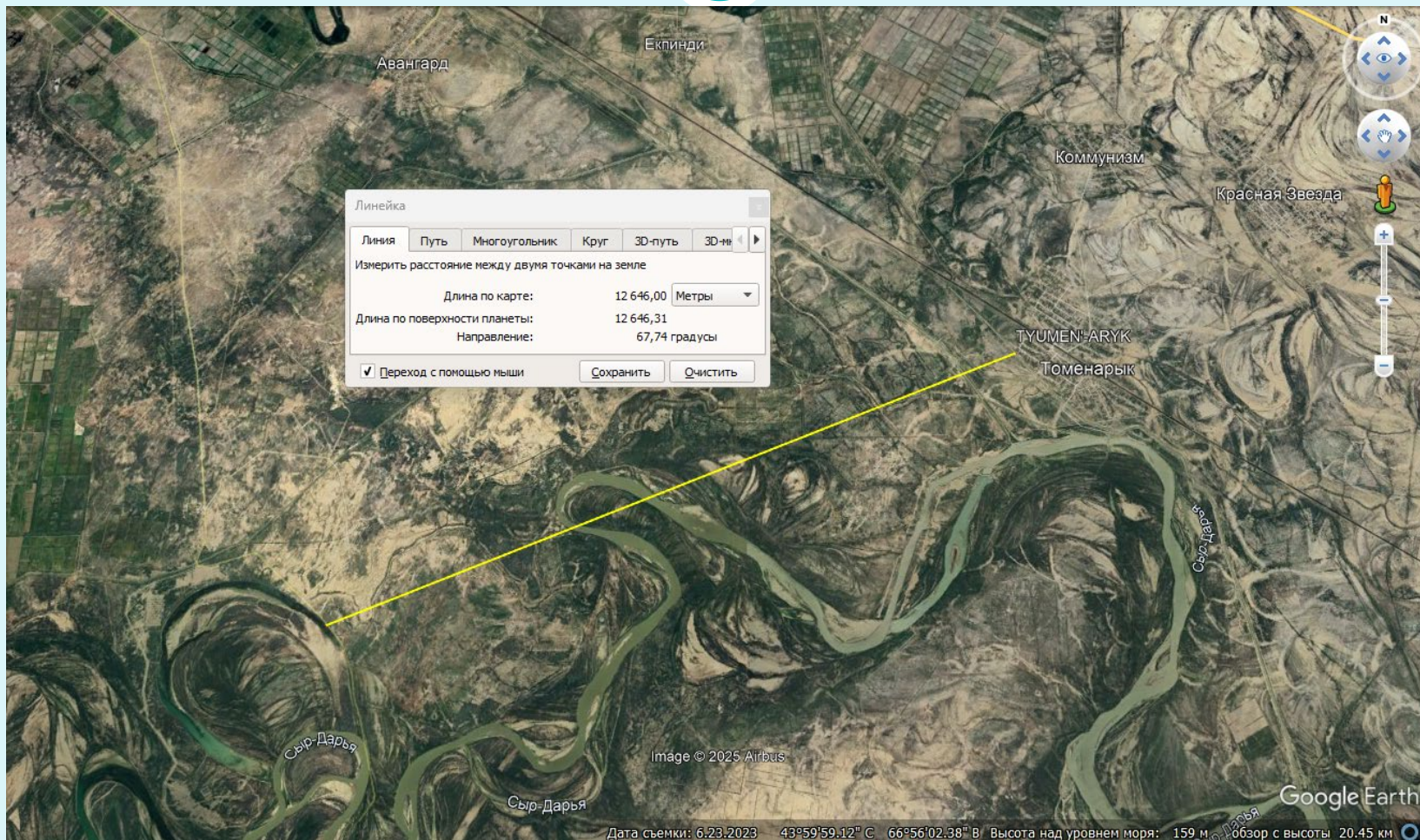
В связи с этим появилась необходимость строительства противопаводковой дамбы в пойме р.Сырдарьи.

Ближайший жилой массив село Томенарык, расположен на расстоянии порядка 12 км от проектируемого объекта.

Проектируемый объект находится за пределами особо охраняемых природных территорий и земель государственного лесного фонда.

- На территории проектируемого объекта отсутствуют редкие и исчезающие виды растений, занесенных в Красную книгу Казахстана.

Карта-схема с указанием расстояния до с.Томенарык

Воздействие на атмосферный воздух

В результате проведенной предварительной инвентаризации источников загрязнения атмосферы выявлено 8 источников загрязнения, 2 из которых являются организованными и 6 неорганизованными источниками.

К организованным источникам относятся выхлопные трубы компрессора и электростанции. К неорганизованным источникам относятся разработка и обратная засыпка грунта, земляные работы, разгрузки щебня, песка, а так же движение спецтехники.

Расчетом выявлено, что при строительстве будут иметь место выбросы в количестве 0,7567231 тонн/год.

Выбросы от передвижного автотранспорта составляют 0,0048829 т/год. Согласно п. 17 ст. 202 Экологического кодекса РК выбросы загрязняющих веществ от передвижных источников в нормативы эмиссии не включены.

- По результатам расчета приземных концентраций вредных веществ в атмосферном воздухе можно заключить, что загрязнения воздушного бассейна происходят лишь на территории объекта и существенного вклада в экологическую обстановку данного района не оказывают.

Водные ресурсы

При строительстве объекта потребуется питьевая вода для обеспечения хозяйственно-питьевых нужд рабочей бригады, и техническая вода для производственных нужд, которая обуславливается разовыми и текущими потребностями в водных ресурсах.

Хозяйственно-питьевое водоснабжение для работников, привлеченных к строительно-монтажным работам осуществляется подвозом бутилированной воды на строительную площадку.

Объем водопотребления и водоотведения на хозяйственно-бытовые нужды работников при строительстве объекта составит - 256,2 м³/период

Объем используемой технической воды составит 630 м³/период

- Система водоотведения санитарно-бытовых помещений строительных площадок осуществляется путем мобильных туалетных кабин "Биотуалет". Сбросы при реализации данного проекта передаются сторонним организациям согласно договору.

Отходы производства и потребления

Основными отходами в процессе выполнения работ на месторождении являются:

- ТБО
- Строительные отходы
- Промасленная ветошь

Общее количество отходов составит 1,8685 тонны.

Временное хранение твердых бытовых отходов на территории производится в герметично закрытых контейнерах, устанавливаемых на специально отведенных выгороженных заасфальтированных площадках, расположенных с подветренной стороны площадки в соответствии с розой ветров.

Все образующиеся отходы будут вывозиться на полигон по договору со специализированными организациями.

Мероприятия по защите окружающей среды

- **Мероприятия по защите атмосферного воздуха**

1. Изготовление сборных строительных конструкций, товарного бетона и раствора на производственной базе подрядной организации или предприятий стройиндустрии последующей доставкой на строительную площадку спец автотранспортом.
2. Максимальное сокращение сварочных работ при монтаже конструкций на местах их установки путем укрупненной сборки конструкций на стационарных производственных участках строительной организации, оборудованных системами газозащиты.
3. Организация технического обслуживания и ремонта дорожно-строительной техники и автотранспорта на территории производственной базы подрядной организации.
4. Проведение большинства строительных работ, за счет электрифицированного оборудования, работа которого не будет связана с загрязнением атмосферного воздуха.
5. Не одновременность работы транспортной и строительной техники.
6. Организация внутривозового движения транспортной техники по существующим дорогам и проездам с твердым покрытием, что снизит воздействие осуществляемых работ на состав атмосферного воздуха.
7. Заправка техники ограниченного передвижения предусматривается автозаправщиком с помощью шлангов с герметичными муфтами, имеющих затворы у выпускного отверстия.
8. Сокращение или прекращение работ при неблагоприятных метеорологических условиях.

- **Водоохранные мероприятия**

1. Недопущение сброса неочищенных производственно-дождевых и хозяйственно-бытовых вод в природные водные объекты;
2. Отведение производственных и бытовых сточных вод в специальные емкости с последующей их утилизацией;
3. Осуществление своевременного вывоза отходов в специально отведенные для этого места с последующей их утилизацией;
4. Полное исключение аварийного сброса неочищенных сточных вод на дневную поверхность и водотоки;

- **Управление отходами:**

1. Обеспечивать своевременный вывоз мусора с территории.
2. Руководство обязано своевременно заключать договор с подрядными организациями на вывоз бытового мусора.

Спасибо за внимание!

